

БОЛОВСРОЛ,
ШИНЖЛЭХ УХААНЫ
ЯАМ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

ASIAN
DEVELOPMENT
BANK

БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААНЫ ЯАМ
БОЛОВСРОЛЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТӨВ

СУУРЬ БОЛОВСРОЛЫН ХИЧЭЭЛ, СУРГАЛТЫН ҮР ДҮНГ ҮНЭЛЭХ ШАЛГУУР

ДҮРСЛЭХ УРЛАГ

АНХДУГААР ХЭВЛЭЛ

УЛААНБААТАР 2021

БОЛОВСРОЛ,
ШИНЖЛЭХ УХААНЫ
ЯАМ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

ASIAN
DEVELOPMENT
BANK

БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААНЫ ЯАМ
БОЛОВСРОЛЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТӨБ

СУУРЬ БОЛОВСРОЛЫН ХИЧЭЭЛ, СУРГАЛТЫН ҮР ДҮНГ ҮНЭЛЭХ ШАЛГУУР

ДҮРСЛЭХ УРЛАГ

АНХДУГААР ХЭВЛЭЛ

УЛААНБААТАР 2021

ЕРӨНХИЙ МЭДЭЭЛЭЛ

Эрх зүйн баримт бичгүүд	6
Боловсролын үнэлгээ	16

СУУРЬ БОЛОВСРОЛЫН ТҮВШИН

ДҮРСЛЭХ УРЛАГ

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ.

1.1. VI ангийн үнэлгээний нэгж, суралцахуйн үр дүн (СҮД)	21
1.2. Үнэлгээний нэгж тус бүрийн суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур, гүйцэтгэлийн түвшин	21
1.2.1. Үнэлгээний нэгж 1. Дүрслэх урлагийн хэл	21
1.2.2. Үнэлгээний нэгж 2. Урлан бүтээхүй	23
1.2.3. Үнэлгээний нэгж 3. Соёлын үнэт зүйл	24

ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ.

2.1. VII ангийн үнэлгээний нэгж, суралцахуйн үр дүн (СҮД)	25
2.2. Үнэлгээний нэгж тус бүрийн суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур, гүйцэтгэлийн түвшин	25
2.2.1. Үнэлгээний нэгж 1. Дүрслэх урлагийн хэл	25
2.2.2. Үнэлгээний нэгж 2. Урлан бүтээхүй	26
2.2.3. Үнэлгээний нэгж 3. Соёлын үнэт зүйл	28

ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ.

3.1. VIII ангийн үнэлгээний нэгж, суралцахуйн үр дүн (СҮД)	29
3.2. Үнэлгээний нэгж тус бүрийн суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур, гүйцэтгэлийн түвшин	29
3.2.1. Үнэлгээний нэгж 1. Дүрслэх урлагийн хэл	29
3.2.2. Үнэлгээний нэгж 2. Урлан бүтээхүй	30
3.2.3. Үнэлгээний нэгж 3. Соёлын үнэт зүйл	32

Мэндчилгээ

Эрхэм баян-эрдэм мэдлэгийг түгээн
дэлгэрүүлэгч эрдэмтэн багш нар аа!

Хурдацтай хувьсан өөрчлөгдөж буй өнөөгийн нийгэмд зохицон амьдрах хувь хүний эрэлтийг нийгмийн хэрэгцээтэй уялдуулан хөгжүүлэхэд дэлхийн улс орнууд ихээхэн анхаарч, боловсролын тогтолцоогоо улам бүр боловсронгуй болгож байна.

Сургалтын хөтөлбөрт суралцагчийн суралцах чадварын хөгжил, шинжлэх ухааны мэдлэг, ойлголтын эзэмшилт, аливаа зүйлийг судлах сонирхол, идэвх зүтгэлд гарч буй ахиц амжилтыг үнэлэхээр үнэлгээний зорилтыг тодорхойлсон бөгөөд суралцагчийн үнэлгээний журамд “үнэлгээ нь шалгуурт суурилсан” байхаар заасан.

Боловсрол, шинжлэх ухааны сайдын 2021 оны “Шалгуур үзүүлэлт батлах тухай” А/180 дугаар тушаалаар ерөнхий боловсролын сургуулийн хичээл, сургалтын үр дүнг үнэлэх шалгуурыг боловсролын түвшин, анги, хичээл бүрээр сургалтын хөтөлбөрийн хүрэх үр дүнд нийцүүлэн боловсруулж, баталлаа.

Энэхүү шалгуур үзүүлэлт батлагдсанаар суралцагчийн ахиц амжилтыг ижил шалгуураар үнэлэх /суралцагчдын ялгаатай байдлыг тодорхойлох/, хичээлийн бэлтгэлийг чанартай хангах /нэгж, ээлжит хичээлийн төлөвлөлт хийх/ зэрэг багш, суралцагч, эцэг эх, асран хамгаалагчийн хамтын ажиллагааг сайжруулах, эргэх холбоотой ажиллах боломж бүрдэх юм.

Оюунлаг, чадварлаг, бүтээлч шинэ эриний “Монгол хүн” бүтээх гол цөм, тулах цэг нь болсон багш, боловсролын ажилтан та бүхэнд эрүүл энх, амжилт бүтээлийн дээдийг хүсэн ерөөе.

Энэхүү гарын авлагыг боловсруулахад оролцсон эрдэмтэн багш, судлаач нар болон техникийн дэмжлэг үзүүлсэн Азийн Хөгжлийн банкны “Эдийн засгийн үед боловсролын чанар, хүртээмжийг сайжруулах төсөл”, Дэлхийн банкны “Бага боловсролын шинэчлэл” төслийн хамт олонд талархал илэрхийлье.

БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААНЫ ЯАМ

Лувсанцэрэнгийн ЭНХ-АМГАЛАН
Боловсрол, шинжлэх ухааны сайд

Мэндчилгээ

Боловсролын үнэлгээний тогтолцоог боловсронгуй болгох үйлсэд оюун ухаан, хүч хөдөлмөрөө зориулан ажиллаж байгаа эрдэмтэн багш, боловсролын ажилтан, судлаачид та бүхнийхээ энэ өдрийн амар амгаланг айлтгая.

Суралцагчдад хаана, ямар орчинд суралцаж байгаагаас үл хамааран ижил шалгуур, ижил арга, аргачлалаар сурлагын амжилт, ахицаа бодитой тодорхойлуулах хэрэгцээ ямагт байдаг. Суралцагчийн эзэмшсэн мэдлэг, чадвар, хандлага төлөвшлийг бодитой, шинжлэх ухаанчаар үнэлж дүгнэн үнэлгээний үр дүнг сургалтын үйл ажиллагаанд үр нөлөөтэйгээр хэрэглэх нь манай орны төдийгүй дэлхийн улс орнуудын багш нарт ч сорилт хэвээр байна.

2018 онд БСШУС-ын (хуучнаар) сайдын А/425 дугаар тушаалаар баталсан “Ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчийн болон сургалтын чанарын үнэлгээний журам”-д суралцагчийн үнэлгээг шалгуурт суурилсан бөгөөд суралцагчийн сурах хүсэл эрмэлзэл, сурлагын ахиц, амжилтыг дэмжиж, тэднийг хөгжүүлэхэд чиглэсэн байхаар тодорхойлсон нь дээрх хэрэгцээ, шаардлагыг хангах нөхцөлийг бүрдүүлсэн.

Үнэлгээний шалгуур нь хичээл, сургалтын үр дүнд суралцагчийн юу мэддэг, юу чаддаг, яаж хийж хэрэглэх ёстойг тодорхойлж өгсөн суралцахуй, багшлахуйн ач холбогдолтой “үнэлгээний гол хэрэгсэл” юм. Багш та үнэлгээний шалгуурыг сургалтын үйл ажиллагаанд бүтээлчээр хэрэглэснээр суралцагчийн гүйцэтгэлд тулгуурлан сурлагын амжилт, ахиц, өөрчлөлтийн талаар бодитой, үр нөлөөтэй үнэлэлт, дүгнэлт хийж тэдэнд ямар дэмжлэг, хэрхэн үзүүлэхээ тодорхойлох бүрэн боломж бүрдэнэ.

Боловсролын үнэлгээний төв нь хичээл тус бүрээр эрдэмтэн, багш, судлаачдын баг бүрдүүлэн хичээл, сургалтын үр дүнг үнэлэх шалгуурыг боловсролын түвшин, судлагдахуун бүрээр үнэлгээний нэгжийн түвшинд анх удаагаа боловсруулж та бүхний гар дээр хүргэж байна.

Үнэлгээний шалгуурыг олон улсын түвшинд боловсролын үнэлгээ, тэр дундаа суралцагчийн үнэлгээ, үнэлгээний шалгуур чиглэлээр баримталж буй онол, үзэл баримтлалд тулгуурлан өөрийн орны сургалтын хөтөлбөр, багшлахуй, суралцахуйн онцлогийг харгалзан боловсруулсан.

Боловсролын үнэлгээний тогтолцоог сайжруулахад үнэтэй хувь нэмэр оруулах эрхэм багш та бүхний үйлс нь улам өөдөө байж, боловсролын хөгжлийн төлөө сэтгэл, зүтгэл нэгдэн урагшилна гэдэгт итгэл дүүрэн байгаагаа илэрхийлье.

БОЛОВСРОЛЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТӨВ

Лхагвасүрэнгийн ГАНБАТ
Захирал

МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН,
СПОРТЫН САЙДЫН А/425 ТООТ ТУШААЛ

Захиргааны хэм хэмжээний
актын улсын нэгдсэн санд
~~2018~~ оны ~~02~~ сарын ~~23~~-ны
өдрийн ~~3967~~ дугаарт бүртгэв.

МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ,
СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СПОРТЫН
САЙДЫН ТУШААЛ

2018 оны 06 сарын 29 өдөр

Дугаар А/425

Улаанбаатар хот

Журам шинэчлэн батлах тухай

Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.2 дахь хэсэг, Бага, дунд боловсролын тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1, 9.2, 9.3 дахь хэсэг, Засгийн газрын 2016-2020 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 3 дугаар бүлгийн 3.2.9 дэх заалтыг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. “Ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчийн болон сургалтын чанарын үнэлгээний журам”-ыг хавсралтаар баталсугай.

2. “Ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчийн болон сургалтын чанарын үнэлгээний журам”-ыг 2018-2019 оны хичээлийн жилээс эхлэн өмчийн бүх хэлбэрийн бага, суурь, бүрэн дунд боловсрол эзэмшүүлэх сургалтын байгууллагад мөрдсүгэй.

3. Энэхүү журмыг албан бус сургалтын дүйцсэн хөтөлбөрөөр суралцаж буй суралцагчдыг үнэлэхэд баримталсугай.

4. Энэхүү тушаалаар батлагдсан журмын хэрэгжилтийг мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангаж ажиллахыг Ерөнхий боловсролын бодлогын газар /Г.Ням-Очир/, Боловсролын үнэлгээний төв /Ж.Ган-Эрдэнэ/, нийслэлийн Боловсролын газар, аймгуудын Боловсрол, соёл, урлагийн газарт тус тус даалгасугай.

5. Журмыг хэрэгжүүлэхтэй холбогдон гарах зардлыг жил бүр улсын төсөвт тусгаж ажиллахыг Санхүү, хөрөнгө оруулалтын газар /Х.Галсанхүү/, Боловсролын үнэлгээний төв /Ж.Ган-Эрдэнэ/-д тус тус үүрэг болгосугай.

6. Журам шинэчлэн батлагдсантай холбогдуулан Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны сайдын 2013 оны “Журам, загвар шинэчлэн батлах тухай” А/309 дүгээр тушаалаар батлагдсан “Ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчийн болон чанарын үнэлгээний журам”-ыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

САЙД

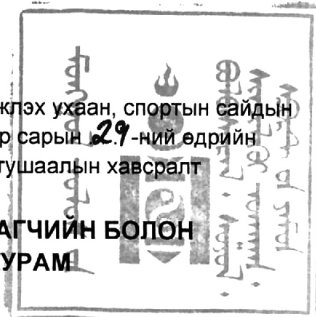

Ц.ЦОГЗОЛМАА

0001553

МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН,
СПОРТЫН САЙДЫН А/425 ТООТ ЖУРМЫН ХАВСРАЛТ

Боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, спортын сайдын
2018 оны 06 дугаар сарын 29-ний өдрийн
А/425 дугаар тушаалын хавсралт

**ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН СУРАЛЦАГЧИЙН БОЛОН
СУРГАЛТЫН ЧАНАРЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ЖУРАМ**

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Өмчийн бүх хэлбэрийн ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчийн мэдлэг, чадварын ахиц амжилт, үр дүн, төлөвшлийг үнэлж, дүгнэх, хөндлөнгийн хяналт, чанарын үнэлгээ хийхэд энэхүү журмыг баримтална.

1.2. Суралцагчийн үнэлгээ нь сурлагын ахиц, амжилтыг үнэлж, сургалтын арга хэлбэр, зохион байгуулалтад тохируулга хийх; анги дэвших болон сургууль төгсөх шалгалт /цаашид "улсын шалгалт" гэх/ нь сургалтын хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн үр дүнг үнэлж, сургуулийн үйл ажиллагаа, багшийн арга зүй, ур чадварыг сайжруулах; чанарын үнэлгээ нь боловсролын чанар, үр дүнг тодорхойлж, бодлого, төлөвлөлтийг боловсронгуй болгоход тус тус чиглэнэ.

Хоёр. Үнэлгээнд баримтлах зарчим

2.1. Үнэлгээ нь шударга, бодитой, хөндлөнгийн нөлөөллөөс ангид, шалгуурт суурилсан, суралцагчийн сурах хүсэл эрмэлзэл, сонирхол, ур чадвар, ахиц, амжилтыг дэмжсэн, урамшуулах, хөгжүүлэхэд чиглэсэн байх;

2.2. Үнэлж дүгнэх үйл ажиллагаа нь зорилготой, сургалтын хөтөлбөрт нийцсэн, суралцагчийн нас, сэтгэхүй, хөгжлийн ялгаатай байдал, онцлог хэрэгцээг харгалзсан, агуулга, хэлбэр нь уян хатан, багш, суралцагч, эцэг эх, асран хамгаалагчид ойлгомжтой, нээлттэй, ил тод байх;

2.3. Анги дэвших болон улсын шалгалтын сэдэв, даалгавар нь танин мэдэхүйн түвшинд нийцсэн, тохирц, найдварыг шалгасан, нууцлалыг хадгалсан, шалгуулагчдыг хүндэтгэсэн, найдвартай байх.

Гурав. Суралцагчийн мэдлэг, чадвар, төлөвшлийн үнэлгээ

3.1. Суралцагчийн үнэлгээ нь тэдний эзэмшсэн мэдлэг, чадварын ахиц, төлөвшил, хандлагын өөрчлөлтийг тооцох, сургууль, багшийн үйл ажиллагааг үнэлж, дүгнэх, сургалтын чанар, үр дүнг сайжруулахад чиглэнэ.

3.2. Суралцагчийн үнэлгээ нь оношлох, явцын, үр дүнгийн гэсэн төрөлтэй байх бөгөөд үнэлгээ нь шалгуурт суурилсан байна.

3.3. "Шалгуурт суурилсан үнэлгээ" нь суралцагчийн амжилтын түвшинг хүрэх үр дүнтэй харьцуулан үнэлэхэд чиглэнэ.

3.4. Хичээл, сургалтын үр дүнг үнэлэх шалгуурыг боловсролын түвшин, анги, хичээл бүрээр боловсролын эрдэм шинжилгээ, арга зүйн байгууллага, боловсролын үнэлгээний байгууллага хамтран боловсруулж, батална.

3.5. Оношлох үнэлгээ нь хичээлийн жилийн эхэнд эсвэл нэгж хичээл, бүлэг сэдэв эхлэхийн өмнө суралцагчийн мэдлэг, чадварын түвшинг тандах зорилгоор хийх үнэлгээ байна. Оношлох үнэлгээг ажиглалт, ярилцлага, хэлэлцүүлэг, асуулт, сорил, судалгаа гэх мэт хэлбэрээр хийнэ.

МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СПОРТЫН САЙДЫН А/425 ТООТ ЖУРМЫН ХАВСРАЛТ

3.6. Явцын үнэлгээ нь суралцахуйг дэмжих, сайжруулах зорилгоор хичээл, сургалтын явцад тогтмол хийх үнэлгээ байна.

3.7. Явцын үнэлгээг хичээлийн явцад суралцагчийн суралцах үйлийг дэмжихэд чиглэсэн ажиглалт, асуулт, ярилцлага, хэлэлцүүлэг, бие даах ажил, рубрик, суралцагчийн өөрийн болон бусад суралцагчийн үнэлгээ гэх мэт арга, хэлбэрээр багш хийнэ. Явцын үнэлгээг сургалтын баримт бичиг /багшийн журнал/-т стандарт бус тэмдэглэгээгээр тэмдэглэж болно.

3.8. Үр дүнгийн үнэлгээг сурлагын амжилтын үр дүнг хэмжих зорилгоор бүлэг сэдвийн төгсгөл болон хагас жил /II улирлын төгсгөл/, хичээлийн жилийн эцэс /IV улирлын төгсгөл/-т хийнэ. Анги дэвших, улсын шалгалт нь үр дүнгийн үнэлгээ байна.

3.9. Үр дүнгийн үнэлгээг аман болон бичгийн шалгалт, сорил, туршилт, судалгааны ажил, тайлан, төсөлт ажил, илтгэл, эссэ, бүтээл, биечлэн хийж гүйцэтгэх зэрэг хэлбэрээр хийнэ.

3.10. Суралцагчийн мэдлэг, чадвар, төлөвшлийн ахиц амжилт, өөрчлөлтийг үнэлэхэд I, II ангид оношлох болон явцын үнэлгээ, III-XII ангид оношлох, явцын, үр дүнгийн үнэлгээний төрлийг ашиглана.

3.11. Үр дүнгийн үнэлгээ нь тухайн хичээл, судлагдахууны агуулгын хүрээнд дараах 8 түвшинтэй байна.

Түвшин	Үнэлгээ, хувиар	Үнэлгээний түвшний шалгуур
VIII	90-100	- Шинжлэх ухааны юмс үзэгдэл, нэр томьёо, ухагдахуун, хууль зарчим, зүй тогтлыг бүрэн ойлгож, шинжлэх ухааны үг хэллэг ашиглан аливаа асуудлыг тайлбарлах, тодорхойлох, үнэлэлт дүгнэлт өгөх, санал гаргах түвшинд эзэмшсэн - Эзэмшсэн мэдлэг ойлголтоо асуудал шийдвэрлэх, мэдээлэл боловсруулах ямар ч нөхцөлд хэрэглэдэг - Таамаглал /асуудал, асуулт/ дэвшүүлэн шинжлэн судлах үйлээ төлөвлөдөг - Асуудал шийдвэрлэх, мэдээлэл боловсруулах оновчтой аргыг сонгон хэрэглэдэг - Асуудал, мэдээлэлд дүн шинжилгээ хийж, эргэцүүлэн бодож дүгнэлт гаргадаг, түүнийгээ шинжлэх ухааны үүднээс оновчтой илэрхийлдэг
VII	80-89	- Шинжлэх ухааны юмс үзэгдэл, нэр томьёо, ухагдахуун, зарчим, хууль, зүй тогтол, хоорондын хамаарлыг ойлгож эзэмшсэн - Эзэмшсэн мэдлэг ойлголтоо танил бус нарийн төвөгтэй нөхцөлд хэрэглэдэг - Таамаглал /асуудал, асуулт/ дэвшүүлэн шинжлэн судлах үйлээ төлөвлөдөг - Асуудал шийдвэрлэх, мэдээлэл боловсруулах оновчтой аргыг сонгодог - Асуудал, мэдээлэлд дүн шинжилгээ хийж, эргэцүүлэн бодож дүгнэлт гаргадаг, түүнийгээ оновчтой илэрхийлдэг
VI	70-79	- Шинжлэх ухааны юмс үзэгдэл, нэр томьёо, ухагдахуун, зарчим, хууль зүй тогтлыг ойлгосон - Эзэмшсэн мэдлэг ойлголтоо танил төвөгтэй нөхцөлд хэрэглэдэг - Таамаглал /асуудал, асуулт/ дэвшүүлж, шинжлэн судлах үйлийг зааврын дагуу төлөвлөдөг - Асуудлыг шийдвэрлэх, мэдээллийг боловсруулах тохирох аргыг сонгон хэрэглэдэг - Асуудал, мэдээлэлд дүн шинжилгээ хийж, эргэцүүлэн бодож дүгнэлт гаргадаг
V	60-69	- Шинжлэх ухааны нэр томьёо, ухагдахуун, зарчим, хуулийг ойлгосон - Эзэмшсэн мэдлэг ойлголтоо шинэ нөхцөлд зааврын дагуу хэрэглэдэг - Таамаглал /асуудал, асуулт/ дэвшүүлж, шинжлэн судлах, төлөвлөхөд оролцдог - Асуудал шийдвэрлэх, мэдээлэл боловсруулах тохирох аргыг сонгодог. - Асуудал, мэдээллийг эргэцүүлэн бодож, гол санааг илэрхийлдэг
IV	50-59	- Шинжлэх ухааны нэр томьёо, ухагдахуун, зарчмыг бүрэн ойлгосон. - Эзэмшсэн мэдлэг ойлголтоо танил нөхцөлд хэрэглэдэг - Асуулт асуух, асуудал таамаглал дэвшүүлж, шинжлэн судлах үйлд оролцдог. - Асуудал шийдвэрлэх, мэдээлэл боловсруулах аргыг сонгон хэрэглэхийг хичээдэг. - Асуудал, мэдээллийг эргэцүүлэн бодож, санал бодлоо энгийн байдлаар илэрхийлдэг

МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СПОРТЫН САЙДЫН А/425 ТООТ ЖУРМЫН ХАВСРАЛТ

III	40-49	• Шинжлэх ухааны нэр томьёо, ухагдахуун, зарчмыг ойлгох, тайлбарлах түвшинд эзэмшсэн • Эзэмшсэн мэдлэг ойлголтоо танил, хялбар нөхцөлд хэрэглэдэг • Бусдын дэмжлэгтэй, зааврын дагуу хялбар асуудлыг шийдвэрлэдэг • Асуулт асууж, таамаглал дэвшүүлдэг
II	30-39	• Шинжлэх ухааны нэр томьёо, ухагдахууныг таних, нэрлэх, цээжлэх түвшинд эзэмшсэн • Эзэмшсэн мэдлэг ойлголтоо заавар, аргачлалын дагуу ашигладаг
I	0-29	• Шинжлэх ухааны нэр томьёо, ухагдахууныг таних, нэрлэх түвшинд эзэмшсэн

3.12. I-II ангид суралцагчийн тухайн хичээлийн жилд хүрсэн үр дүнг явцын үнэлгээнд үндэслэн анги удирдсан багш дүгнэн хувийн хэрэгт бичиж, эцэг эх, асран хамгаалагчид танилцуулна.

3.13. III-XII ангийн суралцагчийг бүлэг сэдвийн төгсгөлд, хичээлийн жилийн II, IV улирлын эцэст тус тус багш үнэлнэ. Энэхүү үнэлгээний үр дүн /хувь/-г ангийн журналд тэмдэглэнэ. IV улирлын эцэст хийсэн үнэлгээ /хувь/ нь жилийн эцсийн дүн байна.

3.14. III-XII ангийн жилийн эцсийн дүн болон анги дэвших, улсын шалгалтын дүнг ангийн журнал, суралцагчийн хувийн хэрэгт анги удирдсан багш тус тус тэмдэглэнэ.

3.15. Тусгай хэрэгцээт боловсролын сургалтын төлөвлөгөө, хөтөлбөрөөр суралцаж буй суралцагчийг тухайн төлөвлөгөө, хөтөлбөрт нийцсэн шалгуураар үнэлнэ. Шалгуурыг боловсролын эрдэм шинжилгээ, арга зүйн байгууллага, боловсролын үнэлгээний байгууллага хамтран боловсруулна.

3.16. Хөгжлийн бэрхшээлийн онцлог, суралцах чадамжид суурилсан ганцаарчилсан сургалтын төлөвлөгөө, хөтөлбөрөөр суралцаж буй суралцагчийн хөгжлийн ахиц, өөрчлөлтийг явцын үнэлгээгээр үнэлнэ. Суралцагчийн анги дэвших, сургууль төгсөх асуудлыг явцын үнэлгээнд үндэслэн, энэхүү журмын 4.6-д заасан шалгалтын комисс шийдвэрлэнэ.

3.17. Ерөнхий боловсролын сургууль, боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллага багшид зөвлөн туслах зорилгоор суралцагчийн мэдлэг, чадварын түвшинд хөндлөнгийн үнэлгээ, хяналт-шинжилгээ хийж болно. Энэхүү үнэлгээ, хяналт-шинжилгээ нь тухайн байгууллагын жилийн ажлын төлөвлөгөөнд тусгагдсан байна.

3.18. Суралцагчийн төлөвшилийг хичээл, хичээлээс гадуурх сургалтын ажилд оролцсон байдал, идэвх санаачилгын талаарх хичээл заадаг болон анги удирдсан багшийн тэмдэглэл, баримт нотолгоонд үндэслэн дараах чиглэлээр дүгнэж, суралцагчийн хувийн хэрэгт бичнэ.

- санал бодлоо илэрхийлэх, бусдыг хүндэтгэн харилцах, зөрчил, маргааныг эв зүйгээр шийдвэрлэх байдал;
- бие даан сурах арга барил, бусадтай хамтран ажиллах;
- шинжлэн судлах хүсэл эрмэлзэл, сонирхол, оролцоо;
- соёл, уламжлалаа дээдлэх, асуудал шийдвэрлэх чадвар, бүтээлч, ажил хэрэгч байдал;
- хувийн болон орчны эрүүл ахуй, аюулгүй амьдрах, байгальтай харьцах, хамгаалах, нийгмийн харилцаанд оролцох хандлагад гарч буй өөрчлөлт;
- шинэ орчин, харилцаанд дасан зохицох чадварт гарч буй өөрчлөлт.

3.19. Анги удирдсан багш суралцагчийн мэдлэг, чадвар, төлөвшилийн үнэлгээний талаарх дүгнэлт, саналыг хичээлийн жилийн II, IV улирлын эцэст эцэг эх, асран хамгаалагчид танилцуулна.

МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СПОРТЫН САЙДЫН А/425 ТООТ ЖУРМЫН ХАВСРАЛТ

3.20. Суралцагчийн мэдлэг, чадвар, төлөвшлийн үнэлгээний мэдээлэл нууцлалтай байх бөгөөд энэхүү мэдээлэлтэй багш, суралцагч, эцэг эх, асран хамгаалагч цахим болон бусад хэлбэрээр танилцах боломжийг сургууль бүрдүүлнэ.

Дөрөв. Анги дэвших шалгалт, түүний зохион байгуулалт

4.1. Анги дэвших шалгалт нь суралцагчийн мэдлэг, чадвар эзэмшилтийн түвшинг тогтооход чиглэнэ.

4.2. Сургууль нь энэхүү журмын 3.4-т заасан байгууллагаас баталсан шалгуурын дагуу дараах чиглэлээр журмын 3.9-д заасан хэлбэрээс сонгож анги дэвших шалгалтыг зохион байгуулна.

Боловсролын түвшин	Анги	Шалгалтын тоо	Шалгалтын чиглэл
Бага боловсрол	III	1	Нэгдмэл агуулга /III ангийн хөтөлбөрийн агуулгаар/
	IV	2	- Сургууль сонгох 1 хичээл - Нэгдмэл агуулга /шалгалттай хичээлээс бусад/
Суурь боловсрол	VI	2	- Монгол хэл, бичиг, уран зохиол /нэгдмэл агуулга/ - Математик - Сургууль сонгох 1 хичээл
	VII	3	- Монгол хэл, бичиг, уран зохиол /нэгдмэл агуулга/ - Математик - Сургууль сонгох 1 хичээл /шалгалтгүй хичээлээс/
	VIII	3	- Монгол хэл, бичиг, уран зохиол /нэгдмэл агуулга/ - Математик - Суралцагч сонгох 1 хичээл /шалгалтгүй хичээлээс/
Бүрэн дунд боловсрол	X	3	- Монгол хэл, бичиг, уран зохиол /нэгдмэл агуулга/ - Математик - Суралцагч сонгох 1 хичээл /хими, биологи, физик, газарзүй, нийгмийн ухаан, түүх, англи хэл, орос хэл хичээлээс/
	XI	3	- Монгол хэл, бичиг, уран зохиол /нэгдмэл агуулга/ - Математик - Сонгох хичээл /хими, биологи, физик, газарзүй, нийгэм судлал, түүх, англи хэл, орос хэл хичээлээс/

4.4. Журмын 3.4-т заасан байгууллагаас баталсан шалгуур болон “Анги дэвших шалгалтын бюпринт” /цаашид бюпринт гэх/, шалгалт зохион байгуулах нэгдсэн удирдамж, шалгалтын үр дүнд шинжилгээ хийх маягт, зөвлөмжийг боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллага жил бүрийн 5 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор ерөнхий боловсролын сургуульд хүргүүлнэ.

4.5. Боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллага нь ерөнхий боловсролын сургуулийн анги бүрийн сургалтын хөтөлбөрт нийцсэн “Даалгаврын нээлттэй сан” бүрдүүлж, өмчийн бүх хэлбэрийн сургуульд хүргэх, түүнийг хэрэглэх арга зүйгээр хангах ажлыг хичээлийн жилийн турш зохион байгуулна.

4.6. Анги дэвших болон улсын шалгалт зохион байгуулах ажлыг сургуулийн захирлын тушаалаар томилогдсон “Шалгалтын комисс” зохион байгуулна. Комиссын дарга нь сургуулийн захирал байх бөгөөд сургалтын менежер, багш, суралцагчийн эцэг эх, асран хамгаалагчийн төлөөллийг оролцуулна. Комиссын гишүүн эцэг эх, асран хамгаалагчийн төлөөлөл шалгалтын сэдэв, даалгавар боловсруулахад оролцохгүй.

МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СПОРТЫН САЙДЫН А/425 ТООТ ЖУРМЫН ХАВСРАЛТ

4.7. Энэхүү журмын 4.6-д заасан шалгалтын комисс дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ.

4.7.1. анги дэвших шалгалт зохион байгуулах удирдамж, дэг боловсруулж, хэрэгжүүлэх;

4.7.2. анги дэвших шалгалттай холбогдон гарсан аливаа гомдол, маргааныг эцэслэн шийдвэрлэх;

4.7.3. шалгалтын үнэлгээ, дүн мэдээг боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллагаас өгсөн зөвлөмж, маягтын дагуу нэгтгэн, шалгалт зохион байгуулж дууссанаас хойш 10 хоногийн дотор боловсролын салбарын мэдээллийн системд оруулах ажлыг удирдамжаар хангах, хяналт тавих.

4.8. Боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллага нь анги дэвших шалгалтын үр дүнд шинжилгээ хийж, сургууль бүрд зөвлөмж боловсруулж, жил бүрийн 8 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор хүргүүлнэ.

4.9. Боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллага нь анги дэвших шалгалтын дүнд үндэслэн зөвлөн туслах ажлын төлөвлөгөө боловсруулж хэрэгжүүлнэ.

4.10. Сургууль энэхүү журмын 4.8-д заасан зөвлөмжид үндэслэн сургалтын үйл ажиллагааг төлөвлөн явуулна.

Тав. Улсын шалгалт, түүний зохион байгуулалт

5.1. Улсын шалгалт нь бага, суурь, бүрэн дунд боловсролын сургалтын хөтөлбөрийн хэрэгжилт, сурлагын амжилтад хөндлөнгийн үнэлгээ, хяналт-шинжилгээ хийхэд чиглэнэ.

5.2. Улсын шалгалтын үр дүн нь бага, дунд боловсролын сургалтын үр ашиг тооцох, сурлагын амжилтыг сайжруулах суурь мэдээлэл болно.

5.3. Бага, суурь бүрэн дунд боловсролын түвшний төгсөх ангийн суралцагч дараах хичээлээр улсын шалгалт өгнө.

Боловсролын түвшин	Анги	Шалгалтын тоо	Шалгалтын агуулга
Бага боловсрол	V	3	1. Монгол хэл 2. Математик 3. Хүн ба байгаль
Суурь Боловсрол	IX	4	1. Монгол хэл, бичиг, уран зохиол /нэгдмэл агуулга/ 2. Математик 3. Сонгох шалгалт: /суралцагч аль нэгийг сонгоно./ • Байгалийн ухааны нэгдмэл агуулга • Нийгмийн ухаан, түүх /нэгдмэл агуулга/ 4. Гадаадхэл /англи хэл, орос хэл-аль нэгийг суралцагч сонгоно/
Бүрэн дунд боловсрол	XII	4	1. Монголхэл, бичиг, уран зохиол /нэгдмэл агуулга/ 2. Математик 3. Сонгох шалгалт /хими, биологи, физик, газарзүй, нийгмийн ухаан, түүх аль нэгийг сонгоно/ 4. Гадаад хэл /англи, орос хэл-аль нэгийг суралцагч сонгоно/

5.4. Улсын шалгалтын товыг боловсролын үнэлгээний байгууллагаас жил бүр тогтоох бөгөөд шалгалтыг улсын хэмжээнд зэрэг эхлүүлж, дуусгана.

5.5. Улсын шалгалтын үнэлгээг энэхүү журмын 3.11-д заасан үнэлгээгээр үнэлнэ.

МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СПОРТЫН САЙДЫН А/425 ТООТ ЖУРМЫН ХАВСРАЛТ

5.7.Боловсролын үнэлгээний байгууллага нь "Улсын шалгалтын бюпринт" /цаашид бюпринт" гэх/, шалгалтын сэдэв боловсруулах, дүгнэх зөвлөмжийг жил бүрийн 5 дугаар сарын 15- ны өдрийн дотор баталгаажуулж, боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллагад хүргүүлнэ.

5.8.Боловсролын үнэлгээний байгууллага нь бага, суурь, бүрэн дунд боловсролын анги бүрийн сургалтын хөтөлбөрт нийцсэн "Даалгаврын нээлттэй сан" /цаашид "даалгаврын сан" гэх/ бүрдүүлэх, шинэчлэх, баяжуулалт хийх ажлыг хариуцна.

5.9.Боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллага нь "Улсын шалгалтын комисс"- ыг жил бүрийн 5 дугаар сарын 01 -ний өдрийн дотор байгуулна. Энэхүү комисс нь тухайн орон нутагт улсын шалгалт зохион байгуулах ажлыг удирдлага, арга зүйгээр хангаж, хяналт тавьж ажиллана.

5.10. Сургууль дээр улсын шалгалт зохион байгуулахтай холбогдуулан энэхүү журмын 4.6-д заасан шалгалтын комисс дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ.

5.10.1.улсын шалгалтын удирдамж, дэгийг боловсруулж, шалгалтыг зохион байгуулах;

5.10.2.шалгалт эхлэхээс 1 өдрийн өмнө энэхүү журмын 5.7-д заасан бюпринт, зөвлөмжийн дагуу улсын шалгалтын сэдэв боловсруулж, нууцлалыг хариуцах;

5.10.3.шалгалтын дүн мэдээг боловсролын салбарын мэдээллийн системд оруулах ажлыг удирдан зохион байгуулж, хяналт тавих;

5.10.4.хөгжлийн бэрхшээлтэй суралцагч шалгалт өгөх тохиолдолд тэдний хөгжлийн онцлог, хэрэгцээнд тохирсон шалгалтын орчин бүрдүүлэх;

5.10.5.улсын шалгалттай холбогдон гарсан аливаа маргааныг эцэслэн шийдвэрлэх;

5.10.6.шалгалтын материал, тайланг сургуулийн архивт хүлээлгэн өгөх.

5.11.Шалгалт зохион байгуулах хугацаанд улсын болон олон улсын уралдаан, тэмцээнд оролцсон суралцагчийн улсын шалгалтын үнэлгээг нотлох баримтад үндэслэн жилийн эцсийн үнэлгээгээр тооцно.

5.12.Суралцагч өвчлөх, ар гэрийн гачигдал тохиолдох болон давагдашгүй хүчин зүйлийн улмаас шалгалт өгөөгүй эсвэл дутуу өгсөн тохиолдолд улсын шалгалтын үнэлгээг жилийн эцсийн үнэлгээгээр тооцож болно.

5.13.Боловсролын үнэлгээний байгууллага нь боловсролын салбарын мэдээллийн системд оруулсан улсын шалгалтын дүнд шинжилгээ хийж, жил бүрийн 10 дугаар сард багтаан, боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага болон боловсролын эрдэм шинжилгээ, арга зүйн байгууллагад тус тус хүргүүлнэ.

5.14.Журмын 5.9-д заасан "Улсын шалгалтын комисс" нь улсын шалгалт зохион байгуулсан тайланг нэгтгэн, шалгалт дууссанаас хойш 10 хоногийн дотор боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлнэ.

Зургаа. Чанарын үнэлгээ, түүний зохион байгуулалт

6.1.Бага, дунд боловсролын чанарын үнэлгээ нь суралцагчийн мэдлэг, чадварын түвшинг үндэсний түвшинд тогтоох, сурлагын амжилтад нөлөөлж буй хүчин зүйлийг судлах, боловсролын бодлогын хэрэгжилтийг үнэлэхэд чиглэнэ.

6.2.Чанарын үнэлгээг боловсролын үнэлгээний байгууллага зохион байгуулна.

6.3.Чанарын үнэлгээнд өмчийн бүх хэлбэрийн ерөнхий боловсролын сургуулийн нийт суралцагчийн 10-аас доошгүй хувийг хамруулна.

6.4.Боловсролын үнэлгээний байгууллага нь чанарын үнэлгээ зохион байгуулах товыг боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын саналыг үндэслэн тогтооно.

6.5.Чанарын үнэлгээг зохион байгуулах агуулгын хүрээ, шалгуурыг боловсролын үнэлгээний байгууллага, боловсролын эрдэм шинжилгээ, арга зүйн байгууллага хамтран жил бүрийн 01 дүгээр сард багтаан тогтооно.

6.6.Боловсролын үнэлгээний байгууллага нь чанарын үнэлгээг зохион байгуулах удирдамж, аргачлалыг жил бүрийн 2 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор боловсруулж, боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагаар баталгаажуулна.

МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СПОРТЫН САЙДЫН А/425 ТООТ ЖУРМЫН ХАВСРАЛТ

6.7.Боловсролын үнэлгээний байгууллага нь чанарын үнэлгээний өгөгдлийн сан үүсгэх, дүн шинжилгээ хийж, тайлан, санал, дүгнэлтийг боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, боловсролын эрдэм шинжилгээ, арга зүйн байгууллага, багшийн мэргэжил дээшлүүлэх сургалт, арга зүйн байгууллага, боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллагад тус тус хүргүүлнэ.

6.8.Чанарын үнэлгээний үр дүнд үндэслэн энэхүү журмын 6.7-д заасан байгууллага бодлого боловсруулах, зөвлөн туслах ажлыг зохион байгуулна.

6.9.Боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллага, ерөнхий боловсролын сургуулийн удирдлага чанарын үнэлгээний тайланд үндэслэн сурлагын амжилтыг сайжруулах төлөвлөгөө гаргаж ажиллана.

6.10.Боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллага нь чанарын үнэлгээг зохион байгуулахад бүх талын дэмжлэг үзүүлж ажиллана.

Долоо. Бусад

7.1.Аливаа төрийн бус байгууллага, иргэний нийгмийн байгууллага боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын зөвшөөрөлгүйгээр суралцагчийн мэдлэг, чадвар, төлөшлийг үнэлэх, шалгалт зохион байгуулахыг хориглоно.

---oOo---

МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН,
СПОРТЫН САЙДЫН А/180 ТООТ ТУШААЛ

МОНГОЛ УЛСЫН
БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААНЫ
САЙДЫН ТУШААЛ

2021 оны 05 сарын 14 өдөр

Дугаар А/180

Улаанбаатар хот

Шалгуур үзүүлэлт батлах тухай

Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсэг, Боловсролын тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.1.2, 28.1.8 дахь заалт, Боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, спортын сайдын 2018 оны "Журам шинэчлэн батлах тухай" А/425 дугаар тушаалаар батлагдсан "Ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчийн болон сургалтын чанарын үнэлгээний журам"-ын 3.4 дэх заалтыг тус тус үндэслэн ТУШААХ НЬ:

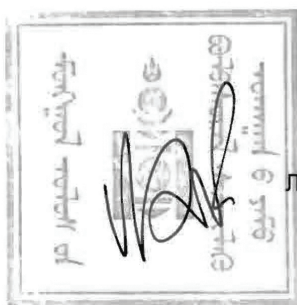
1. Ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчийн хичээл, сургалтын үр дүнг үнэлэх шалгуурыг хавсралтаар баталсугай.

2. Суралцагчийн хичээл, сургалтын үр дүнг энэхүү тушаалаар баталсан "Ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчийн хичээл, сургалтын үр дүнг үнэлэх шалгуур"-ыг баримтлан 2021-2022 оны хичээлийн жилээс эхлэн үнэлсүгэй.

3. Шалгуурын дагуу үнэлгээ хийх арга зүйн зөвлөмжийг боловсруулж, ерөнхий боловсролын сургуулийн багш, удирдах ажилтныг арга зүйн удирдлагаар хангаж ажиллахыг Бага, дунд боловсролын газар /Т.Ням-Очир/, Боловсролын үнэлгээний төв /Л.Ганбат/, аймаг, нийслэлийн Боловсрол, соёл, урлагийн газрын дарга нарт үүрэг болгосугай.

4. Энэхүү тушаалын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Төрийн нарийн бичгийн дарга Д.Батбаатарт даалгасугай.

САЙД

Л.ЭНХ-АМГАЛАН

142110643

СУРАЛЦАГЧИЙН ҮНЭЛГЭЭ (Student assessment)

Сурлагын амжилтын түвшнийг тогтоох, мэдлэг, чадвар, хандлага төлөвшлийн ахиц, өөрчлөлтийг бодитой үнэлэх, тэдэнд тулгарч буй бэрхшээлийг илрүүлж дэмжлэг үзүүлэх, урамшуулах үйл явц;

ШАЛГУУР (Criteria)

Зорилт, стандартын биелэлтийг тодорхойлоход ашигладаг жишиг үзүүлэлт эсвэл түвшин;
(UNESCO-CEPES, 2007)

ҮНЭЛГЭЭНИЙ ШАЛГУУР (Assessment criteria)

Суралцахуйн үр дүнд хүрэхэд шаардлагатай тодорхой мэдлэг, чадвар, хандлагыг тодорхойлдог.

ОНОШЛОХ ҮНЭЛГЭЭ (Diagnostic assessment)

Хичээл, сургалтын эхэнд суралцагчдын өмнөх мэдлэг, чадвар, хандлага төлөвшлийг тандах зорилгоор хийгдэх үнэлгээ;

ЯВЦЫН ҮНЭЛГЭЭ (Formative assessment)

Багш, суралцагчийн зүгээс суралцагчийн “суралцахуй”-г танин мэдэх, хариу үйлдэл үзүүлэх зорилгоор сургалтын явц /ээлжит хичээл/-д хийгдэх үнэлгээ;

ҮР ДҮНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ (Summative assessment)

Хичээл, сургалт /нэгж, хагас жил, жилийн эцэст г.м тодорхой хугацааны/-ын дараа үнэлгээний шалгуурт хүрсэн байдлыг тогтоож, цаашид суралцахуй болон багшлахуйд анхаарах зүйлийг тодорхойлох зорилгоор хийгдэх үнэлгээ;

СУРАЛЦАГЧИЙН ҮНЭЛГЭЭ

Боловсролын үнэлгээний нэг чухал хэсэг нь суралцагчийн үнэлгээ юм. Энэ нь суралцагчийн суралцах үйл ажиллагаа /суралцахуй/-ны талаарх мэдээлэл цуглуулах, сайжруулах, шаардлагатай тохиолдолд шийдвэр гаргах зорилгоор системтэй мэдээлэл цуглуулах, дүн шинжилгээ хийх, үнэлэлт дүгнэлт хийх үйл явц юм. Багш нар хичээл сургалтын явцад суралцагчийг үнэлж журналд дүн тавих, нэгж, бүлэг сэдвийн дараа шалгалт /сорилго¹/ авах, засаж оноожуулах /хэмжилт хийх²/, үнэлж дүгнэх³ зэрэг байнга хийдэг ажил нь үнэлгээний үйл явцад хамаарна.

Бид үнэлгээний шалгалт авах, дүн тавих үйл явцыг хийдэг боловч шалгалтаар дамжуулан суралцахуйн талаар ямар ач холбогдолтой мэдээлэл цуглуулж буй, үр дүнд шинжилгээ хийх, шинжилгээний үр дүнг сургалтын үйл ажиллагаанд бүтээлчээр хэрэглэх байдлыг орхигдуулж ирсэн. Суралцагчийн үнэлгээг зөвхөн дүн тавихын тулд хийж ирсэн тогтсон ойлголт, хандлагыг өөрчлөх хэрэгцээ байна.

Суралцагчийн үнэлгээ гэдэгт “суралцагчийн сурлагын амжилтын түвшнийг тогтоох, мэдлэг, чадвар, хандлага төлөвшилийн ахиц, өөрчлөлтийг бодитой үнэлэх, түүнд тулгарч буй бэрхшээлийг илрүүлж дэмжлэг үзүүлэх, урамшуулах үйл явц”-ыг ойлгоно.

Хичээл, сургалтын өдөр тутмын болон тодорхой хугацааны /бүлэг сэдэв, хагас жил, жилийн эцэс/ дараа хийдэг бүх төрлийн үнэлгээ “шалгуур”-т суурилсан байна.

ШАЛГУУРТ СУУРИЛСАН ҮНЭЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭНИЙ ШАЛГУУР

Багш нарын хувьд “үнэлгээ”-г шалгуурт суурилсан байдлаар үр дүнтэй хийхийн тулд үнэлгээний шалгуур болон шалгуурт суурилсан үнэлгээний талаарх мэдлэг ойлголтоо өргөжүүлэн гүнзгийрүүлэх шаардлагатай.

Суралцахуйн үр дүнд эзэмшвэл зохих мэдлэг, чадвар, хандлага төлөвшилд баримжаалж боловсруулсан тодорхой шалгуур (хүрэх үр дүн)-тай харьцуулж суралцагчийн сурлагын амжилтыг үнэлэх үйл явцыг шалгуурт суурилсан үнэлгээ /criterion referenced assessment/ гэдэг. Өөрөөр хэлбэл суралцагчийн гүйцэтгэлийг бусад суралцагчтай бус зөвхөн үнэлгээний шалгууртай харьцуулж үнэлж, дүгнэх үйл явц гэсэн үг.

Үнэлгээний шалгуур нь:

- Суралцахуйн үр дүнд нийцсэн сурагчийн гүйцэтгэлийг хэрхэн тодорхойлохыг зааж өгдөг.
- Сурагч суралцахуйн үр дүнг амжилттай эзэмшсэнийг харуулахын тулд юуг хийж чадаж байгаагийн товч илэрхийлэл
- Суралцахуйн үр дүн бүрийг эзэмшсэн байх тодорхой, хоёрдмол утгагүй нотолгоог бий болгох зорилготой.

1 Сорилго нь бүх суралцагчдыг тодорхой хугацааны дараа зохион байгуулдаг, асуултын багцаас тогтсон үнэлгээний тодорхой төрөл юм. Сорилго нь тоон болон ямар нэг ангиллын хэмжээсийг ашиглан суралцагчийн нэг ба хэд хэдэн шинж чанарыг хэмжих, илэрхийлэх гэсэн системтэй арга хэрэгсэл юм.

2 Хэмжилт нь сорилго, эсвэл үнэлгээний төрлийн үр дүнг тусгай дүрэм (жишээлбэл, зөв хариултыг тоолох, оноо өгөх г.м)-ийн дагуу тоогоор илэрхийлдэг. Ихэнхдээ оноо өгөх /scoring/ гэж тодорхойлдог.

3 Үнэлгээний мэдээллийг хэрэглэн, тогтсон шалгуур үзүүлэлтэд харгалзах чансааг тодорхойлох үйл явц

Өөрөөр хэлбэл, үнэлгээний шалгуур гэдэг нь сургалтын явцад суралцагч бүрийн эзэмшвэл зохих мэдлэг, чадвар, хандлага төлөвшил буюу хүрэх үр дүн юм.

Үнэлгээний шалгуур нь дараах ач холбогдолтой. Үүнд:

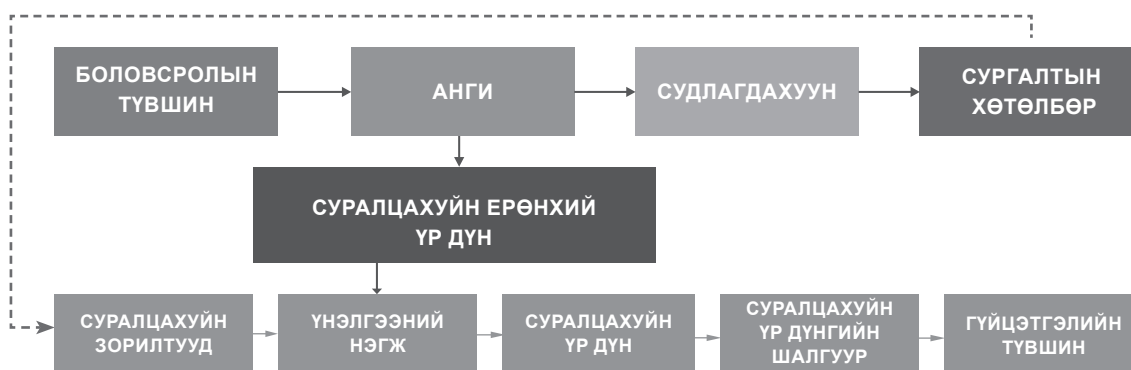
- Суралцагчийн сурлагын амжилтыг үнэлж, дүгнэх ижил хэмжүүрийг тодорхой, ил тод болгох.
- Үнэлгээг зөв, бодитой хийх боломж бүрдэх.
- Даалгавар боловсруулахад баримжаа болох.
- Тухайн суралцагчийн суралцахуйн давуу, сул тал, тулгамдаж буй бэрхшээлийн талаарх мэдээллийг цуглуулах.
- Суралцахуйн арга зүйг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх замаар багшлахуйг сайжруулах боломжийг бүрдүүлэх.
- Суралцагчийг ижил шалгуураар үнэлж, тэдний ахиц амжилт, өөрчлөлтийг хянах боломж олгох.

Үнэлгээний шалгуур нь дараах шаардлагад⁴ нийцсэн байна. Үүнд:

- Боловсролын түвшин, анги, судлагдахуун бүрээр залгамж холбоотой, эрэмбэ ахисан байх
- ЕБС-ийн багш нар шууд авч ашиглах боломжтой байхаар боловсруулсан байх
- Оролцогч бүх тал /суралцагч, багш, эцэг эх, асран хамгаалагч гэх мэт/-д ойлгогдохоор товч тодорхой, оновчтой энгийн үг хэллэгээр бичсэн байх
- Давхцалгүй, нэг нэгнээсээ ялгаатай байх
- Суралцагчдад юу хийхийг тодорхой ойлгуулахуйц үйл /түлхүүр үг/ үгсийг ашигласан байх. Жишээ нь: эмхэтгэх, бий болгох, бүтээх, төлөвлөх, дахин боловсруулах, шинжлэх, дизайн хийх, сонгох, ашиглах, хэрэглэх, үзүүлэх, бэлтгэх, ашиглах, тооцоолох, тайлбарлах, урьдчилан таамаглах, харьцуулах, шүүмжлэх гэх мэт
- Сурагчийн гүйцэтгэл нь ажиглагдахуйц, хэмжигдэхүйц байхаар үг сонгох

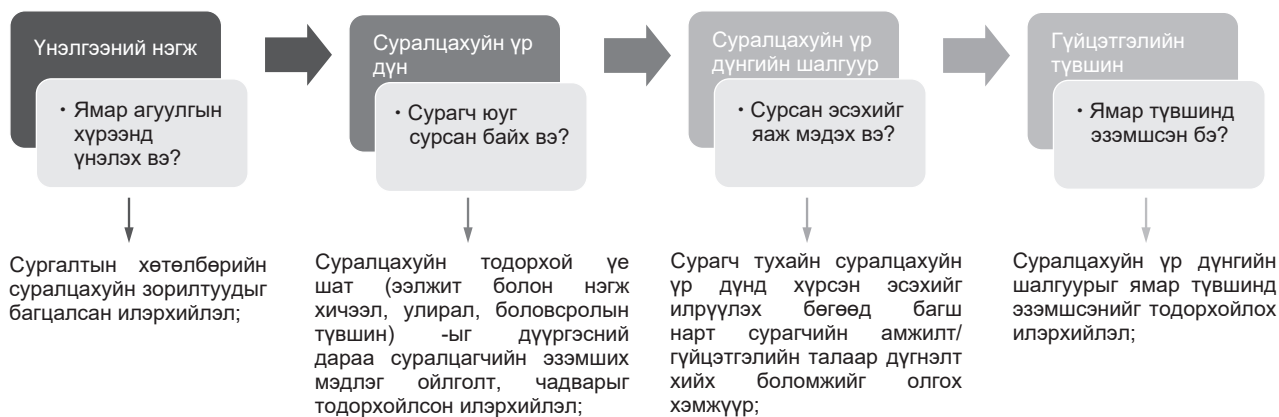
ХИЧЭЭЛ, СУРГАЛТЫН ҮР ДҮНГ ҮНЭЛЭХ ШАЛГУУРЫН БҮТЭЦ

Ерөнхий боловсролын сургуулийн түвшинд хичээл, сургалтын үр дүнг үнэлэх шалгуурыг сургалтын хөтөлбөрийн хүрэх үр дүнд тулгуурлан дараах бүтэцтэйгээр боловсруулсан.

⁴ Эх сурвалж: Боловсролын салбарын хөгжил-Боловсролын чанарт нөлөөлж буй сургуулийн хүчин зүйлс" судалгааны эцсийн тайлан, 1.14 дэх бүлэг. Азийн хөгжлийн банкны техник туслалцааны төсөл, 2017 он.

ХИЧЭЭЛ, СУРГАЛТЫН ҮР ДҮНГ ҮНЭЛЭХ ШАЛГУУР

СУУРЬ БОЛОВСРОЛЫН ТҮВШИН

ДҮРСЛЭХ УРЛАГ

ХИЧЭЭЛ, СУРГАЛТЫН ҮР ДҮНГ ҮНЭЛЭХ ШАЛГУУР

Нэгдүгээр хэсэг -VI анги

Хоёрдугаар хэсэг -VII анги

Гуравдугаар хэсэг -VIII анги

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ. VI АНГИ

1.1. VI АНГИЙН ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ, СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН

№	Суралцахуйн зорилт	Үнэлгээний нэгж	Суралцахуйн үр дүн
1	6.1а. Уламжлалт болон улс үндэстний өнгийн бэлгэдлийг харьцуулах 6.1б. Өнгийн дагнаас, зохицол, эрс тэс чанарыг урлагийн бүтээлийн жишээ гарган тайлбарлах 6.1в. Шулуун тахир нуман зураасны онцлогийг танин мэдэж тосон харандаа усан будаг ашиглан зураасны чөлөөт зохиомж хийн турших 6.1г. Юмсын хол, ойр байршил ба биетийн эзлэхүүнийг нэг цэгийн алслалтын аргаар дүрслэн харуулах 6.1д. Биеийн ерөнхий хэмжээ, харьцааг баримжаалан дүрслэх аргаар амьтан зурах	Дүрслэх урлагийн хэл	ДУ6.1.ҮД1. Сурагч зохиомжийн ойлголтоо дүрслэх урлагийн хэлээр (өнгө, шулуун ба тахир, нуман зураас, нэг цэгийн алслалт, хэмжээ харьцаа) дамжуулан дүрсэлдэг болно.
2	6.2а. Уран сайхны үсгийн хэлбэр, онцлогийг таньж тодорхойлох 6.2б. Өөрийн бодол төсөөллийг шог хошин зургийн аргаар илэрхийлэх 6.2в. Өөрийн бодол төсөөллөө уран зургийн аргаар илэрхийлэх 6.2г. Цоолборлох аргаар амьтны дүрсийн гаралтай хээ, угалзыг давтамжтайгаар дүрслэх 6.3а. Ардын гар урлалын төрлүүдийг бүтээлийн жишээн дээр тайлбарлах	Урлан бүтээхүй	ДУ6.2.ҮД2. Сурагч өөрийн бодол төсөөллөө дүрслэлийн (шог хошин зургийн, уран зургийн) аргаар дүрсэлж илэрхийлдэг болно. ДУ6.2.ҮД3. Сурагч ардын гар урлалын бүтээлийн онцлогийг таньж тайлбарлах, цоолборлох аргаар дүрслэн бүтээдэг болно.
3	6.3б. Хүй нэгдлийн үеэс -XIV зууны үеийг хүртэлх монголын дүрслэх урлагийн зарим бүтээлийг таньж тодорхойлох 6.3в. Дэлхийн эртний улсуудын дүрслэх урлагийн зарим бүтээлийг таньж тодорхойлох	Соёлын үнэт зүйлс	ДУ6.3.ҮД4. Сурагч дэлхийн болон монголын эртний дүрслэх урлагийн зарим бүтээлийг уран зураг унших аргаар таньж тодорхойлдог болно.

1.2. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ ТУС БҮРИЙН СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮНГИЙН ШАЛГУУР, ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТҮВШИН

1.2.1. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ 1. ДҮРСЛЭХ УРЛАГИЙН ХЭЛ

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	ДУ6.1.ҮД1. Сурагч зохиомжийн ойлголтоо дүрслэх урлагийн хэлээр (өнгө, шулуун ба тахир, нуман зураас, нэг цэгийн алслалт, хэмжээ харьцаа) дамжуулан дүрсэлдэг болно.	ДУ6.1.ҮД1.Ш1. Өөрийн бүтээлдээ өнгийн бэлгэдлийн утгыг шингээж дүрсэлдэг.
		ДУ6.1.ҮД1.Ш2. Өнгийн дагнаас, зохицол, эрс тэс чанарыг өөрийн бүтээлээр илэрхийлж дүрсэлдэг.
		ДУ6.1.ҮД1.Ш3. Чөлөөт зохиомж хийхдээ зураасны төрлүүдийн (шулуун, тахир, нуман) онцлогийг тусгаж тосон харандаа болон усан будгаар дүрсэлдэг.
		ДУ6.1.ҮД1.Ш4. Биеийн ерөнхий хэмжээ, харьцааг баримжаалах аргаар амьтан зурж дүрсэлдэг.
		ДУ6.1.ҮД1.Ш5. Юмсын хол, ойр байршил ба биетийн эзлэхүүнийг нэг цэгийн алслалтын аргаар дүрсэлдэг.

ХИЧЭЭЛ, СУРГАЛТЫН ҮР ДҮНГ ҮНЭЛЭХ ШАЛГУУР

Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн түвшин			
	I	II	III	IV
ДУ6.1.ҮД1.Ш1. Өөрийн бүтээлдээ өнгийн бэлгэдлийн утгыг шингээж дүрсэлдэг.	Монголын уламжлалт өнгийн бэлгэдлийг үндсэн өнгийн жишээн дээр тайлбарладаг.	Улс үндэстнүүдийн өнгийн бэлгэдлийг үндсэн өнгийн жишээн дээр тайлбарладаг.	Улс үндэстнүүдийн өнгийн бэлгэдлийн ялгааг үндсэн өнгийн жишээн дээр харьцуулан тайлбарладаг.	Өөрийн бүтээлдээ өнгийн бэлгэдлийн утгыг шингээж дүрсэлдэг.
ДУ6.1.ҮД1.Ш2. Өнгийн дагнаас, зохицол, эрс тэс чанарыг өөрийн бүтээлээр илэрхийлж дүрсэлдэг.	Дулаан хүйтэн өнгийн дагнаасыг цайруулах, гүнтүүлэх аргаар дагнааслан будаж дүрсэлдэг.	Өнгийн дагнаасаар орон зайг илэрхийлэн дүрсэлдэг.	Өнгийн эрс тэс чанар, зохицлын талаар ойлголтоо илэрхийлж дүрсэлдэг.	Өнгийн дагнаас, зохицол, эрс тэс чанарыг өөрийн бүтээлээр илэрхийлж дүрсэлдэг.
ДУ6.1.ҮД1.Ш3. Чөлөөт зохиомж хийхдээ зураасны төрлүүдийн (шулуун, тахир, нуман) онцлогийг тусгаж тосон харандаа болон усан будгаар дүрсэлдэг.	Шулуун тахир нуман зураасаар хялбар дүрсийг зурж дүрсэлдэг.	Зураасны төрлүүдийг (шулуун, тахир, нуман) тосон харандаагаар зурж, дүрсэлдэг.	Зураасны төрлүүдийг тосон харандааны шинж чанарын онцлогийг усан будагтай хослуулан холимог аргаар дүрсэлдэг.	Чөлөөт зохиомж хийхдээ зураасны төрлүүдийн (шулуун, тахир, нуман) онцлогийг тусгаж тосон харандаа болон усан будгаар дүрсэлдэг.
ДУ6.1.ҮД1.Ш4. Биеийн ерөнхий хэмжээ, харьцааг баримжаалах аргаар амьтан зурж дүрсэлдэг.	Амьтны биеийн хэсгүүдийн (толгой, их бие, хөл гэх мэт) хэмжээ харьцааг хооронд нь харьцуулан тайлбарладаг.	Амьтны биеийн хэсгүүдийн (толгой, их бие, хөл гэх мэт) хэмжээ харьцааг тоймлон дүрсэлдэг.	Том жижиг амьтдын биеийн хэмжээ харьцааг хооронд нь харьцуулан баримжаалж зурж дүрсэлдэг.	Амьтны биеийн ерөнхий харьцааг баримжаалах аргаар сэдэвт зураг зурж дүрсэлдэг.
ДУ6.1.ҮД1.Ш5. Юмсын хол, ойр байршил ба биетийн эзлэхүүнийг нэг цэгийн алслалтын аргаар дүрсэлдэг.	Зургийн хавтгайд харааны түвшний шулууныг оновчтой байршуулан дүрсэлдэг.	Зургийн хавтгай дээрх харааны түвшний шулуун дээр уулзалтын цэгийг байршлыг тогтоож дүрсэлдэг.	1 цэгийн шугаман байгуулалтаар юмсын байршил эзлэхүүнийг (шонгийн мод, төмөр зам) дүрсэлдэг.	Өөрийн бүтээлдээ юмсын хол, ойр байршил, эзлэхүүнийг нэг цэгийн алслалтын аргаар зурж дүрсэлдэг.

1.2.2. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ 2. УРЛАН БҮТЭЭХҮЙ

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	ДУ6.2.ҮД2. Сурагч өөрийн бодол төсөөллөө дүрслэлийн (шог хошин зургийн, уран зургийн) аргаар дүрсэлж илэрхийлдэг болно.	ДУ6.2.ҮД2.Ш1. Үсгийн хэлбэрийг уран сайхнаар өөрчлөн, дүрсэлж илэрхийлдэг.
		ДУ6.2.ҮД2.Ш2. Өөрийн бодол төсөөллөө шог хошин зургийн аргаар дүрсэлж илэрхийлдэг.
		ДУ6.2.ҮД2.Ш3. Өөрийн бодол төсөөллөө уран зургийн аргаар дүрсэлж илэрхийлдэг.
2	ДУ6.2.ҮД3. Сурагч ардын гар урлалын бүтээлийн онцлогийг таньж тайлбарлах, цоолборлох аргаар дүрслэн бүтээдэг болно.	ДУ6.2.ҮД3.Ш4. Амьтны дүрсийн гаралтай хээ, угалзыг цоолборлох аргаар давтамжтайгаар дүрсэлдэг.
		ДУ6.2.ҮД3.Ш5. Ардын гар урлалын төрлүүдийг бүтээлийн жишээн дээр тайлбарладаг.

Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн түвшин			
	I	II	III	IV
ДУ6.2.ҮД2.Ш1. Үсгийн хэлбэрийг уран сайхнаар өөрчлөн, дүрсэлж илэрхийлдэг.	Энгийн болон уран сайхны үсгийг ялгаж таньдаг.	Үсгийн хэлбэрийг уран сайхнаар өөрчлөн дүрсэлдэг.	Үгийг уран сайхнаар дүрсэлдэг.	Үгийн утга санаатай уялдуулан зохиомжлон дүрсэлдэг.
ДУ6.2.ҮД2.Ш2. Өөрийн бодол төсөөллөө шог хошин зургийн аргаар дүрсэлж илэрхийлдэг.	Зураг бүтээлүүдээс шог хошин зургийг ялган таньдаг.	Шог хошин зургийн төрөл илэрхийллийг бүтээлийн жишээн дээр тайлбарладаг.	Өгөгдсөн сэдвийн хүрээнд шог хошин зургийн төрлөө сонгож дүрсэлдэг.	Өөрийн бодол төсөөллөө шог хошин зургийн аргаар дүрсэлж илэрхийлдэг.
ДУ6.2.ҮД2.Ш3. Өөрийн бодол төсөөллөө уран зургийн аргаар дүрсэлж илэрхийлдэг.	Дүрслэх урлагийн төрлүүдээс уран зургийг ялган таньдаг.	Уран зургийг бүтээлийн жишээгээр тайлбарладаг.	Өгөгдсөн сэдвээр уран зургийн аргаар зурж дүрсэлдэг.	Өөрийн бодол төсөөллөө уран зургийн аргаар дүрсэлж илэрхийлдэг.
ДУ6.2.ҮД3.Ш4. Амьтны дүрсийн гаралтай хээ, угалзыг цоолборлох аргаар давтамжтайгаар дүрсэлдэг.	Цоолборлох аргыг бүтээлийн жишээгээр тайлбарладаг.	Цоолборлох аргаар амьтны дүрсийн гаралтай хээ, угалзыг зурдаг.	Хээ угалзыг цоолборлох аргаар давтамж үүсгэн зурдаг.	Амьтны дүрсийн гаралтай хээ, угалзыг цоолборлох аргаар давтамжтайгаар зохиомжлон дүрсэлдэг.
ДУ6.2.ҮД3.Ш5. Ардын гар урлалын төрлүүдийг бүтээлийн жишээн дээр тайлбарладаг.	Ардын гар урлалын төрлүүдийг таньж нэрлэдэг.	Ардын гар урлалын төрлүүдийн онцлогийг тодорхойлдог.	Ардын гар урлалын төрлүүдээс сонгож бүтээлийн жишээн дээр тайлбарладаг.	Ардын гар урлалын төрлүүдийг харьцуулж жишээгээр тайлбарладаг.

1.2.3. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ 3. СОЁЛЫН ҮНЭТ ЗҮЙЛ

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	ДУ 6.3.ҮД4. Сурагч дэлхийн болон монголын эртний дүрслэх урлагийн зарим бүтээлийг уран зураг унших аргаар таньж тодорхойлдог болно.	ДУ6.3.ҮД4.Ш1. Хүй нэгдлийн үеэс -XIV зууны үеийг хүртэлх монголын дүрслэх урлагийн зарим бүтээлийг уран зураг унших аргаар таньж тодорхойлдог.
		ДУ6.3.ҮД4.Ш2. Дэлхийн эртний улсуудын дүрслэх урлагийн зарим бүтээлийг уран зураг унших аргаар таньж тодорхойлдог.

Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн түвшин			
	I	II	III	IV
ДУ6.3.ҮД4.Ш1. Хүй нэгдлийн үеэс -XIV зууны үеийг хүртэлх монголын дүрслэх урлагийн зарим бүтээлийг уран зураг унших аргаар таньж тодорхойлдог.	Хүй нэгдлийн үеэс -XIV зууны үеийн зарим бүтээлийг таньж нэрлэдэг.	Хүй нэгдлийн үеэс -XIV зууны үеийг хүртэлх монголын дүрслэх урлагийн өгөгдсөн бүтээлийн дүрслэлийг тайлбарладаг.	Хүй нэгдлийн үеэс -XIV зууны үеийн өгөгдсөн бүтээлийн дүрслэл онцлогийг түүхэн цаг хугацаа, баримт мэдээлэлтэй холбон тайлбарладаг.	Хүй нэгдлийн үеэс -XIV зууны үеийн өгөгдсөн бүтээлийг уран зураг унших аргаар таньж тодорхойлдог.
ДУ6.3.ҮД4.Ш2. Дэлхийн эртний улсуудын дүрслэх урлагийн зарим бүтээлийг уран зураг унших аргаар таньж тодорхойлдог.	Дэлхийн эртний улсуудын дүрслэх урлагийн зарим бүтээлийг таньж нэрлэдэг.	Дэлхийн эртний улсуудын дүрслэх урлагийн өгөгдсөн бүтээлийн дүрслэлийг тайлбарладаг.	Дэлхийн эртний улсуудын дүрслэх урлагийн өгөгдсөн бүтээлийн дүрслэл онцлогийг түүхэн цаг хугацаа, баримт мэдээлэлтэй холбон тайлбарладаг.	Дэлхийн эртний улсуудын дүрслэх урлагийн өгөгдсөн бүтээлийг уран зураг унших аргаар таньж тодорхойлдог.

ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ. VII АНГИ

2.1. VII АНГИЙН ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ, СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН

№	Суралцахуйн зорилт	Үнэлгээний нэгж	Суралцахуйн үр дүн
1	7.1а. Ахромат, хромат өнгө, өнгийн тон, ханалт, хоршил, харшил зонхилох өнгийг ялгах 7.1б. Тосон харандааны хүнд хөнгөн даралтыг нягт сийрэг байдлаар зурааслах 7.1в. Юмсын хол, ойр байршил ба биетийн эзлэхүүнийг хоёр цэгийн алслалтын болон урвуу алслалтын аргаар дүрслэх 7.1г. Биет өөрийн болон биет хоорондын хэмжээ, харьцааг жишиж харьцуулах аргыг зураг дүрслэлдээ ашиглах	Дүрслэх урлагийн хэл	ДУ7.1.ҮД1. Сурагч зохиомжийн ойлголтоо дүрслэх урлагийн хэлээр (ахромат, хромат өнгө, харандааны нягт сийрэг зураас, хоёр цэгийн алслалтын болон урвуу алслалт, биетийн хэмжээ, харьцаа) дамжуулан дүрсэлдэг болно.
2	7.2а. Геометр биетийн гэрэл, сүүдрийг зурааслах аргаар илэрхийлэх 7.2б. Гротеск төрлийн үсгийг хэв ашиглан бичих, бичлэгийн онцлогийг тайлбарлах 7.2в. Таталбар, судалбар зургийн аргаар хүн ба амьтныг дүрслэх 7.2г. Байгалийн өнгө төрх, үзэгдлийг судалбар зургийн аргаар өнгөөр дүрслэх 7.2д. Ардын зураг ба шүтээн зургийн ялгаа, онцлогийг таньж тодорхойлох 7.2е. Монгол зургийн зурааслах техникүүдийг зураг дүрслэлд ашиглах 7.3а. Зүмбэрлэх болон шуумал хийх аргыг туршин хэрэглэх	Урлан бүтээхүй	ДУ7.2.ҮД2. Сурагч өөрийн бодол төсөөллөө дүрслэлийн (зурааслах, таталбар, судалбар зургийн) аргаар дүрсэлж илэрхийлдэг болно. ДУ7.2.ҮД3. Сурагч уламжлалт зураг дүрслэлийн онцлогийг таньж тайлбарлах, монгол зургийн болон зүмбэрлэх, шуумал хийх аргаар бүтээл хийдэг болно.
3	7.3б. XIV-XVII зууны үеийн Монголын дүрслэх урлагийн зарим бүтээлийг таньж тодорхойлох 7.3в. Дундад зууны болон дэлхийн зарим улс үндэстний дүрслэх урлагийн зарим бүтээлийн онцлогийг таньж тодорхойлох	Соёлын үнэт зүйлс	ДУ7.3.ҮД4. Сурагч XIV-XVII зууны үеийн Монголын болон дэлхийн улс үндэстний дүрслэх урлагийн зарим бүтээлийг уран зураг унших аргаар таньж тодорхойлдог болно.

2.2. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ ТУС БҮРИЙН СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮНГИЙН ШАЛГУУР, ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТҮВШИН

2.2.1. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ 1. ДҮРСЛЭХ УРЛАГИЙН ХЭЛ

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	ДУ7.1.ҮД1. Сурагч зохиомжийн ойлголтоо дүрслэх урлагийн хэлээр (ахромат, хромат өнгө, харандааны нягт сийрэг зураас, хоёр цэгийн алслалтын болон урвуу алслалт, биетийн хэмжээ, харьцаа) дамжуулан дүрсэлдэг болно.	ДУ7.1.ҮД1.Ш1. Ахромат, хромат өнгө, өнгийн тон, ханалт, хоршил, харшил зонхилох өнгийг ялган дүрсэлдэг.
		ДУ7.1.ҮД1.Ш2. Зохиомжийн ойлголтоо тосон харандаагаар хүнд хөнгөн даралт, нягт сийрэг байдлаар зурааслан дүрсэлдэг.
		ДУ7.1.ҮД1.Ш3. Юмсын хол, ойр байршил ба биетийн эзлэхүүнийг хоёр цэгийн алслалтын болон урвуу алслалтын аргаар дүрсэлдэг.
		ДУ7.1.ҮД1.Ш4. Биетийг өөрийн болон биет хоорондын хэмжээ, харьцааг жишиж харьцуулах аргаар дүрсэлдэг.

ХИЧЭЭЛ, СУРГАЛТЫН ҮР ДҮНГ ҮНЭЛЭХ ШАЛГУУР

Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн түвшин			
	I	II	III	IV
ДУ7.1.ҮД1.Ш1. Ахромат, хромат өнгө, өнгийн тон, ханалт, хоршил, харшил зонхилох өнгийг ялган дүрсэлдэг.	Ахромат, хромат өнгийг таньж нэрлэдэг.	Ахромат, хромат өнгө, өнгийн тон, ханалт, хоршил, харшил зонхилох өнгийн ойлголтоо бүтээлийн жишээгээр тайлбарладаг.	Ахромат, хромат өнгөөр өнгийн ханалт үүсгэн дүрсэлдэг.	Ахромат, хромат өнгө, өнгийн тон, ханалт, хоршил, харшил зонхилох өнгийн талаарх ойлголтоо зураг бүтээлээр илэрхийлж дүрсэлдэг.
ДУ7.1.ҮД1.Ш2. Зохиомжийн ойлголтоо тосон харандаагаар хүнд хөнгөн даралт, нягт сийрэг байдлаар зурааслан дүрсэлдэг.	Тосон харандааны онцлогийг бусад хэрэглэгдэхүүн материалтай харьцуулан тайлбарладаг.	Тосон харандааны хүнд хөнгөн даралтыг ашиглан туршилт хийж зураасалдаг.	Сэдэвт зураг зурахдаа тосон харандааг усан будагтай хослуулан зураасалдаг.	Зохиомжийн ойлголтоо тосон харандаагаар хүнд хөнгөн даралт, нягт сийрэг байдлаар зурааслан дүрсэлдэг.
ДУ7.1.ҮД1.Ш3. Юмсын хол, ойр байршил ба биетийн эзлэхүүнийг хоёр цэгийн алслалтын болон урвуу алслалтын аргаар дүрсэлдэг.	Зургийн хавтгайд харааны түвшинг тодорхойлон зурж дүрсэлдэг.	Шоо, энгийн хийцтэй байшинг хоёр цэгийн алслалтын аргаар дүрсэлдэг.	Шоо дүрсийг урвуу алслалтаар дүрсэлдэг.	Өөрийн бүтээлдээ юмсын хол, ойр байршил ба биетийн эзлэхүүнийг хоёр цэгийн алслалтын болон урвуу алслалтын аргаар дүрсэлдэг.
ДУ7.1.ҮД1.Ш4. Биетийг өөрийн болон биет хоорондын хэмжээ, харьцааг жишиж харьцуулах аргаар дүрсэлдэг.	Биетийн хэмжээ, харьцааг бүтээлийн жишээгээр тайлбарладаг.	Өгөгдсөн биетийн урт өргөн, өндөр зэрэг хэмжээг хооронд нь харьцуулж дүрсэлдэг.	Биет хоорондын хэмжээ, харьцааг харьцуулж дүрсэлдэг.	Биетийг өөрийн болон биет хоорондын хэмжээ, харьцааг жишиж харьцуулах аргаар дүрсэлдэг.

2.2.2. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ 2. УРЛАН БҮТЭЭХҮЙ

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	ДУ7.2.ҮД2. Сурагч өөрийн бодол төсөөллөө дүрслэлийн (зурааслах, таталбар, судалбар зургийн) аргуудаар дүрсэлж илэрхийлдэг болно.	ДУ7.2.ҮД2.Ш1. Геометр биетийн гэрэл, сүүдрийг зурааслах аргаар дүрсэлж илэрхийлдэг.
		ДУ7.2.ҮД2.Ш2. Гротеск төрлийн үсгийг хэв ашиглан зохиомжийн ойлголтоо дүрсэлж илэрхийлдэг.
		ДУ7.2.ҮД2.Ш3. Таталбар, судалбар зургийн аргаар хүн ба амьтныг дүрсэлдэг.
		ДУ7.2.ҮД2.Ш4. Байгалийн өнгө төрх, үзэгдлийг судалбар зургийн аргаар өнгөөр дүрслэн илэрхийлдэг.
2	ДУ7.2.ҮД3. Сурагч уламжлалт зураг дүрслэлийн онцлогийг таньж тайлбарлах, монгол зургийн болон зүмбэрлэх, шуумал хийх аргаар бүтээл хийдэг болно.	ДУ7.2.ҮД3.Ш5. Монгол зургийн зурааслах аргыг зураг дүрслэлд ашигладаг.
		ДУ7.2.ҮД3.Ш6. Зүмбэрлэх аргаар бүтээл хийдэг.
		ДУ7.2.ҮД3.Ш7. Шуумал хийх аргаар бүтээл хийдэг.
		ДУ7.2.ҮД3.Ш8. Ардын зураг ба шүтээн зургийн ялгаа, онцлогийг бүтээлийн жишээгээр таньж тодорхойлдог.

Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн түвшин			
	I	II	III	IV
ДУ7.2.ҮД2.Ш1. Геометр биетийн гэрэл, сүүдрийг зурааслах аргаар дүрсэлж илэрхийлдэг.	Геометр биетийн овор хэмжээг ерөнхийлөн байгуулж дүрсэлдэг.	Геометр биетийн гэрэл сүүдрийн бүсийг тодорхойлж тэмдэглэдэг.	Геометр биетийн гэрэл, сүүдрийг зурааслах аргаар ерөнхийлөн дүрсэлж илэрхийлдэг.	Геометр биет тус бүрийн гэрэл сүүдэр, хэлбэрийг зурааслах аргаар нарийвчлан дүрсэлж илэрхийлдэг.
ДУ7.2.ҮД2.Ш2. Гротеск төрлийн үсгийг хэв ашиглан зохиомжийн ойлголтоо дүрсэлж илэрхийлдэг.	Энгийн болон гротеск үсгийг ялган таньдаг.	Гротеск төрлийн үсгийг байгуулалтаар дүрсэлдэг.	Гротеск төрлийн үсгээр үгийг дүрсэлдэг.	Гротеск төрлийн үсгийг хэв ашиглан зохиомжийн ойлголтоо дүрсэлж илэрхийлдэг.
ДУ7.2.ҮД2.Ш3. Таталбар, судалбар зургийн аргаар хүн ба амьтныг дүрсэлдэг.	Таталбар, судалбар зургийн онцлог ялгааг бүтээлийн жишээгээр тайлбарладаг.	Хүн ба амьтны гадаад хэлбэрийг цөөн зураасаар дүрсэлдэг.	Хүн ба амьтны гадаад хэлбэр, онцлог, хөдөлгөөнийг түргэн хугацаанд цөөн зураасаар дүрсэлдэг.	Таталбар, судалбар зургийн аргаар хүн ба амьтныг дүрсэлдэг.
ДУ7.2.ҮД2.Ш4. Байгалийн өнгө төрх, үзэгдлийг судалбар зургийн аргаар өнгөөр дүрслэн илэрхийлдэг.	Байгалийн өнгө төрх, үзэгдлийг ажиглан, зохиомжид тохируулан дэвсгэртийг сонгодог.	Байгалийн өнгө төрх, үзэгдлийг дэвсгэртэд ерөнхийлөн дүрсэлдэг.	Байгалийн өнгө төрх, үзэгдлийг өнгөөр илэрхийлэн дүрсэлдэг.	Байгалийн өнгө төрх, үзэгдлийг судалбар зургийн аргаар өнгөөр дүрсэлдэг.
ДУ7.2.ҮД3.Ш5. Монгол зургийн зурааслах аргыг зураг дүрслэлд ашигладаг.	Монгол зургийн зураасны онцлогийг бүтээлийн жишээгээр тайлбарладаг.	Монгол зургийн зураасны онцлог, зурааслах аргыг туршиж зурдаг.	Монгол зургийн зурааслах аргаар хээ, угалз зурдаг.	Монгол зургийн зурааслах аргыг ашиглан өгөгдсөн сэдвээр зураг зурдаг.
ДУ7.2.ҮД3.Ш6. Зүмбэрлэх аргаар хийсэн бүтээлийг ялган таньдаг.	Зүмбэрлэх аргаар хийсэн бүтээлийг ялган таньдаг.	Зүмбэрээр чимэглэх арга технологийг жишээгээр тайлбарладаг.	Зүмбэрлэх аргаар бүтээл туршин хийдэг.	Хийсэн бүтээл уран сайхнаар баяжуулан, өнгө ялган будаж чимэглэдэг.
ДУ7.2.ҮД3.Ш7. Шуумал хийх аргаар бүтээл хийдэг.	Шуумлын аргаар хийсэн бүтээлийг ялган таньдаг.	Шуумлын арга технологийг жишээгээр тайлбарладаг.	Шуумлын аргаар бүтээл туршин хийдэг.	Хийсэн бүтээл уран сайхнаар баяжуулан, өнгө ялган будаж чимэглэдэг.
ДУ7.2.ҮД3.Ш8. Ардын зураг ба шүтээн зургийн ялгаа, онцлогийг бүтээлийн жишээгээр таньж тодорхойлдог.	Ардын зураг ба шүтээн зургийг таньж нэрлэдэг.	Ардын зураг ба шүтээн зургийн онцлогийг тодорхойлдог.	Ардын ба шүтээн зургийг баримтад тулгуурлан бүтээлийн жишээн дээр тайлбарладаг.	Ардын зураг ба шүтээн зургийг бүтээлийн жишээгээр тайлбарлах, ялгаа онцлогийг тодорхойлдог.

2.2.3. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ 3. СОЁЛЫН ҮНЭТ ЗҮЙЛ

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	ДУ7.3.ҮД4. Сурагч XIV-XVII зууны үеийн Монголын болон дэлхийн улс үндэстний дүрслэх урлагийн зарим бүтээлийг уран зураг унших аргаар таньж тодорхойлдог болно.	ДУ7.3.ҮД4.Ш1. XIV-XVII зууны үеийн Монголын дүрслэх урлагийн зарим бүтээлийг уран зураг унших аргаар таньж тодорхойлдог.
		ДУ7.3.ҮД4.Ш2. Дундад зууны болон дэлхийн улс үндэстний дүрслэх урлагийн зарим бүтээлийг уран зураг унших аргаар таньж тодорхойлдог.

Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн түвшин			
	I	II	III	IV
ДУ7.3.ҮД4.Ш1. XIV-XVII зууны үеийн Монголын дүрслэх урлагийн зарим бүтээлийг уран зураг унших аргаар таньж тодорхойлдог.	XIV-XVII зууны үеийн Монголын дүрслэх урлагийн зарим бүтээлийг таньж нэрлэдэг.	XIV-XVII зууны үеийн Монголын дүрслэх урлагийн бүтээлийн дүрслэлийн онцлогийг тайлбарладаг.	XIV-XVII зууны үеийн Монголын дүрслэх урлагийн гол төлөөлөгчид, тэдгээрийн уран бүтээлийг түүхэн цаг хугацаа, баримт мэдээлэлтэй холбон тайлбарладаг.	XIV-XVII зууны үеийн Монголын дүрслэх урлагийн өгөгдсөн бүтээлийг уран зураг унших аргаар таньж тодорхойлдог.
ДУ7.3.ҮД4.Ш2. Дундад зууны болон дэлхийн улс үндэстний дүрслэх урлагийн зарим бүтээлийг уран зураг унших аргаар таньж тодорхойлдог.	Дундад зууны болон дэлхийн улс үндэстний дүрслэх урлагийн зарим бүтээлийг таньж нэрлэдэг.	Дундад зууны болон дэлхийн улс үндэстний дүрслэх урлагийн бүтээлийн дүрслэлийн онцлогийг тайлбарладаг.	Дундад зууны болон дэлхийн улс үндэстний дүрслэх урлагийн зарим бүтээлийг түүхэн цаг хугацаа, баримт мэдээлэлтэй холбон тайлбарладаг.	Дундад зууны болон дэлхийн улс үндэстний дүрслэх урлагийн өгөгдсөн бүтээлийг уран зураг унших аргаар таньж тодорхойлдог.

ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ. VIII АНГИ

3.1. VIII АНГИЙН ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ, СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН

№	Суралцахуйн зорилт	Үнэлгээний нэгж	Суралцахуйн үр дүн
1	8.1а. Дулаан, хүйтэн, ойролцоо өнгийн зохицол үүсгэн зохиомжлох, зураг дүрслэлд хэрхэн нөлөөлөхийг ашиглах 8.1б. Цэг, толбо зураасыг хослуулан хүн амьтан, эд юмсыг чөлөөт зохиомжоор дүрслэх 8.1в. Юмсын хол, ойр байршил ба биетийн эзлэхүүнийг хоёр ба гурван цэгийн алслалтын аргаар дүрслэн харуулах 8.1г. Хүүхэд болон том хүнийг зурахдаа хүний биеийн ерөнхий харьцааг дүрслэх аргыг ашиглах	Дүрслэх урлагийн хэл	ДУ8.1.ҮД1. Сурагч зохиомжийн ойлголтоо дүрслэх урлагийн хэлээр (дулаан, хүйтэн, ойролцоо өнгийн зохицол, цэг толбо зураасыг хослуулсан, хоёр ба гурван цэгийн алслалт, хүний биеийн ерөнхий хэмжээ, харьцаа) дамжуулан дүрсэлдэг болно
2	8.2а. Натюрмортын гэрэл, сүүдрийг зурааслах аргаар илэрхийлэх 8.2б. Антика үсгийн уран бичлэгийн онцлогийг тайлбарлах 8.2в. Өөрийн бодол төсөөллийг бар зургийн аргаар илэрхийлэх 8.2г. Натюрмортын гэрэл, сүүдрийг өнгөөр илэрхийлэх 8.2д. Монгол зургийн зохиомж, өнгө, арга ажиллагаа уран бүтээлийн жишээн дээр тайлбарлах 8.2е. Монгол зургийн аргаар өгөгдсөн сэдвээр бүтээл хийх	Урлан бүтээхүй	ДУ8.2.ҮД2. Сурагч өөрийн бодол төсөөллөө дүрслэлийн (гэрэл сүүдрийг зурааслах ба өнгөөр илэрхийлэх, бар зургийн) аргаар дүрсэлж илэрхийлдэг болно. ДУ8.2.ҮД3. Сурагч монгол зургийн зохиомж, өнгө, арга ажиллагааг судлах замаар өгөгдсөн сэдвээр бүтээл хийдэг.
3	8.3а. Монголын дүрслэх урлагийн төлөөлөгчдийн бүтээлийг таньж тодорхойлох (1921 оноос өнөөг хүртэлх үе) 8.3б. Сэргэн мандалтын үеийн дүрслэх урлагийн зарим бүтээлийг таньж тодорхойлох 8.3в. Дүрслэх урлагийн зарим чиг хандлагуудыг бүтээлийн жишээн тайлбарлах	Соёлын үнэт зүйлс	ДУ8.3.ҮД4. Сурагч Монголын болон Сэргэн мандалтын үеийн дүрслэх урлагийн төлөөлөгчдийн бүтээл, чиг хандлага, арга ажиллагааг уран зураг унших аргаар таньж тодорхойлдог болно.

3.2. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ ТУС БҮРИЙН СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮНГИЙН ШАЛГУУР, ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТҮВШИН

3.2.1. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ 1. ДҮРСЛЭХ УРЛАГИЙН ХЭЛ

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	ДУ8.1.ҮД1. Сурагч зохиомжийн ойлголтоо дүрслэх урлагийн хэлээр (дулаан, хүйтэн, ойролцоо өнгийн зохицол, цэг толбо зураасыг хослуулсан, хоёр ба гурван цэгийн алслалт, хүний биеийн ерөнхий хэмжээ, харьцаа) дамжуулан илэрхийлэн дүрсэлдэг болно.	ДУ8.1.ҮД1.Ш1. Дулаан, хүйтэн, ойролцоо өнгийн зохицлыг зохиомжоор илэрхийлэн дүрсэлдэг.
		ДУ8.1.ҮД1.Ш2. Цэг, толбо зураасыг хослуулан хүн амьтан, эд юмсыг чөлөөт зохиомжоор дүрсэлдэг.
		ДУ8.1.ҮД1.Ш3. Юмсын хол, ойр байршил ба биетийн эзлэхүүнийг хоёр ба гурван цэгийн алслалтын аргаар дүрсэлдэг.
		ДУ8.1.ҮД1.Ш4. Хүний биеийн ерөнхий харьцааг дүрслэх аргаар хүүхэд ба том хүнийг дүрсэлдэг.

ХИЧЭЭЛ, СУРГАЛТЫН ҮР ДҮНГ ҮНЭЛЭХ ШАЛГУУР

Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн түвшин			
	I	II	III	IV
ДУ8.1.ҮД1.Ш1. Дулаан, хүйтэн, ойролцоо өнгийн зохицлыг зохиомжоор илэрхийлэн дүрсэлдэг.	Зураг бүтээлээс дулаан, хүйтэн, ойролцоо өнгүүдийг таньж тайлбарладаг.	Ойролцоо өнгийн талаарх ойлголтоо өнгийн зохиомжоор илэрхийлдэг.	Дулаан, хүйтэн, ойролцоо өнгийн зохицол нь зохиомжид хэрхэн нөлөөлөхийг дүрсэлж тайлбарладаг.	Дулаан, хүйтэн, ойролцоо өнгийн зохицол үүсгэн зохиомжлон дүрсэлдэг.
ДУ8.1.ҮД1.Ш2. Цэг, толбо зураасыг хослуулан хүн амьтан, эд юмсыг чөлөөт зохиомжоор дүрсэлдэг.	Зураасны хэмнэл, толбоны хэмжээс, өнгө дүрслэлийг зураг бүтээлээс харьцуулан тайлбарладаг.	Амьтдын толбо, зурааслалаас санаа авч хавтгайн зохиомжоор дүрсэлдэг.	Цэг, толбо, зураасыг хувирган өөрчлөх (хэлбэр хэмжээ) аргаар зохиомж үүсгэн дүрсэлдэг.	Цэг, толбо зураасыг хослуулан, хүн амьтан, эд юмсыг чөлөөт зохиомжоор дүрсэлдэг.
ДУ8.1.ҮД1.Ш3. Юмсын хол, ойр байршил ба биетийн эзлэхүүнийг хоёр ба гурван цэгийн алслалтын аргаар дүрсэлдэг.	Нэг, хоёр ба гурван цэгийн алслалтын ялгааг зураг бүтээлээс харьцуулан тайлбарладаг.	Өгөгдсөн дүрсийг зургийн хавтгай дээр харааны 3 түвшинд 2 цэгийн шугаман байгуулалтаар дүрсэлдэг.	Гудамж, өндөр барилгыг 3 цэгийн алслалтаар дүрсэлдэг.	Өөрийн бүтээлдээ юмсын хол, ойр байршил ба биетийн эзлэхүүнийг хоёр ба гурван цэгийн алслалтын аргаар дүрсэлдэг.
ДУ8.1.ҮД1.Ш4. Хүний биеийн ерөнхий харьцааг дүрслэх аргаар хүүхэд ба том хүнийг дүрсэлдэг.	Хүүхэд болон том хүний биеийн харьцааг нэгжилж тодорхойлдог.	Хүн зурахдаа хүний биеийн харьцаа, нэгжийн ойлголтоо дүрсэлж илэрхийлдэг.	Хүний биеийн хэлбэрийг ерөнхий харьцааны нэгжид тулгуурлан дүрсэлдэг.	Хүний биеийн ерөнхий харьцааг дүрслэх аргаар хүүхэд ба том хүнийг дүрсэлдэг.

3.2.2. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ 2. УРЛАН БҮТЭЭХҮЙ

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	ДУ8.2.ҮД2. Сурагч өөрийн бодол төсөөллөө дүрслэлийн (гэрэл сүүдрийг зурааслах ба өнгөөр илэрхийлэх, бар зургийн) аргаар дүрсэлж илэрхийлдэг болно.	ДУ8.2.ҮД2.Ш1. Натюрмортын гэрэл, сүүдрийг зурааслах аргаар дүрсэлж илэрхийлдэг.
		ДУ8.2.ҮД2.Ш2. Натюрмортын гэрэл, сүүдрийг өнгөөр дүрсэлж илэрхийлдэг.
		ДУ8.2.ҮД2.Ш3. Антиква үсгийг ашиглан зохиомжийн ойлголтоо дүрсэлж илэрхийлдэг.
		ДУ8.2.ҮД2.Ш4. Өөрийн бодол төсөөллийг бар зургийн аргаар дүрсэлж илэрхийлдэг.
2	ДУ8.2.ҮД3. Сурагч монгол зургийн зохиомж, өнгө, арга ажиллагааг судлах замаар өгөгдсөн сэдвээр бүтээл хийдэг.	ДУ8.2.ҮД3.Ш5. Монгол зургийн зохиомж, өнгө, арга ажиллагааг бүтээлийн жишээн дээр тайлбарладаг.
		ДУ8.2.ҮД3.Ш6. Монгол зургийн аргаар өгөгдсөн сэдвээр бүтээл хийдэг.

Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн түвшин			
	I	II	III	IV
ДУ8.2.ҮД2.Ш1. Натюрмортын гэрэл, сүүдрийг зурааслах аргаар дүрсэлж илэрхийлдэг.	Натюрмортын (эд юмс) хэмжээ харьцааг хооронд нь харьцуулан ерөнхийлөн дүрсэлдэг.	Балын харандаагаар натюрмортын байгуулалтыг хийж, хэлбэрийг дүрсэлж илэрхийлдэг.	Зураасны хурд, даралт хөдөлгөөнөөр эд юмсын гадаргуугийн шинж чанарыг дүрсэлдэг.	Натюрмортын гэрэл, сүүдрийг зурааслах аргаар дүрслэн илэрхийлдэг.
ДУ8.2.ҮД2.Ш2. Натюрмортын гэрэл, сүүдрийг өнгөөр дүрсэлж илэрхийлдэг.	Натюрмортын байгуулалтыг зурахдаа гэрэл сүүдрийн заагийг тэмдэглэн дүрсэлдэг.	Натюрмортын суурь өнгийг усан будгаар болон гуашаар тавьж илэрхийлдэг.	Натюрмортыг зурах аргачлалын дагуу өнгийн уусалтыг усан будаг болон гуашаар хийж туршдаг.	Натюрмортыг зурах аргачлалын дагуу байгуулалт, гэрэл, сүүдрийг өнгөөр (усан будаг болон гуашаар) дүрслэн илэрхийлдэг.
ДУ8.2.ҮД2.Ш3. Антиква үсгийг ашиглан зохиомжийн ойлголтоо дүрсэлж илэрхийлдэг.	Гротеск ба антиква төрлийн үсгийг ялгаж таньдаг.	Антиква үсгийг хар зургаар дүрсэлдэг.	Үгийн утга санааг илэрхийлсэн зохиомж зурж, дүрсэлдэг.	Антиква үсгийг ашиглан зохиомжийн ойлголтоо дүрсэлж илэрхийлдэг.
ДУ8.2.ҮД2.Ш4. Өөрийн бодол төсөөллийг бар зургийн аргаар дүрсэлж илэрхийлдэг.	Бар зургийг бүтээлийн жишээгээр таньж нэрлэдэг.	Бар зургийн төрөл, онцлогийг зураг бүтээлийн жишээн тайлбарладаг.	Байгаль, амьтныг хулдаасан барын аргаар дуурайлган дүрсэлдэг.	Өөрийн бодол төсөөллийг бар зургийн аргаар дүрслэн илэрхийлдэг.
ДУ8.2.ҮД3.Ш5. Монгол зургийн зохиомж, өнгө, арга ажиллагааг бүтээлийн жишээн дээр тайлбарладаг.	Монгол зургийн бүтээлийг ялган таньдаг.	Монгол зургийн дүр, дүрслэлийн онцлогийг бүтээлийн жишээгээр тайлбарладаг.	Монгол зургийн зохиомж, өнгийн онцлогийг бүтээлийн жишээн дээр тайлбарладаг.	Монгол зургийн зохиомж, өнгө, арга ажиллагааг бүтээлийн жишээн дээр тайлбарладаг.
ДУ8.2.ҮД3.Ш6. Монгол зургийн аргаар өгөгдсөн сэдвээр бүтээл хийдэг.	Монгол зургийн сэдэв, агуулга, зохиомжийн онцлогийг бүтээлийн жишээн дээр тайлбарладаг.	Монгол зургийн сэдэв, агуулга, зохиомж, өнгө, арга ажиллагааг жишээн дээр тайлбарладаг.	Монгол зургийн аргаар зурсан бүтээлүүдээс санаа авч сэдэвт зураг зурдаг.	Монгол зургийн аргаар өгөгдсөн сэдвээр бүтээл хийдэг.

3.2.3. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ 3. СОЁЛЫН ҮНЭТ ЗҮЙЛ

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	ДУ8.3.ҮД4. Сурагч монголын болон Сэргэн мандалтын үеийн дүрслэх урлагийн төлөөлөгчдийн бүтээл, чиг хандлага, арга ажиллагааг уран зураг унших аргаар таньж тодорхойлдог болно.	ДУ8.3.ҮД4.Ш1. Монголын дүрслэх урлагийн төлөөлөгчдийн зарим бүтээлийг уран зураг унших аргаар таньж тодорхойлдог. (1921 оноос өнөөг хүртэлх үе)
		ДУ8.3.ҮД4.Ш2. Сэргэн мандалтын үеийн дүрслэх урлагийн зарим бүтээлийг уран зураг унших аргаар таньж тодорхойлдог.
		ДУ8.3.ҮД4.Ш3. Дүрслэх урлагийн зарим чиг хандлагыг бүтээлийн жишээн дээр тайлбарладаг.

Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн түвшин			
	I	II	III	IV
ДУ8.3.ҮД4.Ш1. Монголын дүрслэх урлагийн төлөөлөгчдийн зарим бүтээлийг уран зураг унших аргаар таньж тодорхойлдог. (1921 оноос өнөөг хүртэлх үе)	Монголын дүрслэх урлагийн төлөөлөгчдийн зарим бүтээлийг таньж нэрлэдэг. (1921 оноос өнөөг хүртэлх үе)	Монголын дүрслэх урлагийн төлөөлөгчдийн бүтээлийг гол ба туслах дүрээр дамжуулан агуулга, уран дүрслэл онцлогийг тодорхойлж тайлбарладаг. (1921 оноос өнөөг хүртэлх үе)	Монголын дүрслэх урлагийн төлөөлөгчдийн уран зургийн бүтээлийг тухайн цаг үеийн түүхэн эх сурвалжтай холбож тайлбарладаг. (1921 оноос өнөөг хүртэлх үе)	Монголын дүрслэх урлагийн төлөөлөгчдийн өгөгдсөн бүтээлийг уран зураг унших аргаар таньж тодорхойлдог. (1921 оноос өнөөг хүртэлх үе)
ДУ8.3.ҮД4.Ш2. Сэргэн мандалтын үеийн дүрслэх урлагийн зарим бүтээлийг уран зураг унших аргаар таньж тодорхойлдог.	Сэргэн мандалтын үеийн дүрслэх урлагийн зарим бүтээлийг таньж нэрлэдэг.	Сэргэн мандалтын үеийн дүрслэх урлагийн өгөгдсөн бүтээлийг гол ба туслах дүрээр дамжуулан агуулга, уран дүрслэл онцлогийг тайлбарладаг.	Сэргэн мандалтын үеийн дүрслэх урлагийн зарим бүтээлийг тухайн цаг үеийн түүхэн эх сурвалжтай холбож тайлбарладаг.	Сэргэн мандалтын үеийн дүрслэх урлагийн зарим бүтээлийг уран зураг унших аргаар таньж тодорхойлдог.
ДУ8.3.ҮД4.Ш3. Дүрслэх урлагийн зарим чиг хандлагыг бүтээлийн жишээн дээр тайлбарладаг.	Дүрслэх урлагийн зарим чиг хандлагуудыг таньж нэрлэдэг.	Дүрслэх урлагийн зарим чиг хандлагуудын онцлогийг ялган тайлбарладаг.	Дүрслэх урлагийн урсгал, чиг хандлагыг түүхэн цаг хугацаа, баримт мэдээлэлтэй холбон тайлбарладаг.	Дүрслэх урлагийн зарим чиг хандлагуудыг бүтээлийн жишээгээр уран зураг унших аргаар тайлбарладаг.

“ЕБС-ийн Дүрслэх урлаг, технологи, Дизайн зураг зүй хичээл, сургалтын үр дүнг үнэлэх шалгуур”-ыг боловсруулсан ажлын хэсэг:

С.Отгонтуяа	Боловсролын хүрээлэн, ЭША, магистр
Ч.Алтанчимэг	20 дугаар сургуулийн багш, зөвлөх
Б.Мөнхтуяа	“Амгалан” цогцолбор сургуулийн багш, магистр
С.Цолмон	“Шинэ эхлэл” сургуулийн багш, зөвлөх
Ж.Энхбаатар	“Шинэ зуун билэг” сургуулийн багш, зөвлөх

Хөндлөнгийн шинжээч:

Д.Хөхөө	МУБИС-ийн ДУТС-ийн зөвлөх багш, доктор (Ph.D), дэд профессор
---------	--

Техникийн редактор:

Г.Дэлгэрмаа	Боловсролын үнэлгээний төвийн мэргэжилтэн, доктор (Ph.D)
-------------	--

Хэвлэлийн эх бэлтгэсэн дизайнер:

Э.Сансартуяа	“Хас дизайн пресс” ХХК-ийн дизайнер
Л.Алтансүх	Боловсролын үнэлгээний төвийн ахлах мэргэжилтэн

БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААНЫ ЯАМ
БОЛОВСРОЛЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТӨВ

БОЛОВСРОЛЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТӨВ

Улаанбаатар хот, Баянзүрх дүүрэг, 6-р хороо
Энхтайваны өргөн чөлөө, Арслантай гүүр
“ОЮУНЫ УНДРАА” группийн байр

Утас: 70119498, 70118485
И-мэйл: info@eecs.mn